

SLOVENSKI

Izdaja časopisno založniško podjetje ZDA "Slovenski" Direktor: Rudi Janžura / Odgovorni urednik: Sergej Vošnjak / Tiska: tiskarna "Slov. poročevalca" / Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica 5, telefon 23-522 do 23-526 / Uprava: Ljubljana, Tomšičeva 5/II, telefon 23-522 do 23-526 / Oglasi: oddelček: Ljubljana, Kardeljeva ulica 6, telefon 21-896, za ljubljanske naročnike 20-463, za zunanje 21-832 / Poštni predal 29 / Tekoči račun Narodne banke 601-14-153 / Mesečna naročnina 200 din

Poročevalac

VLADO KRIVIC:

K a i s k u s i j i
o k o m u n a h

Ob anketi skupščinskega odbora za organizacijo oblasti in uprave

Konec aprila t. l. se je formiral pri odboru za organizacijo oblasti in uprave Ljudske skupščine podobor z nalogo, da v nekaterih zelo razvitih in nekaterih slabo razvitih okrajih Slovenije ugotovi dejansko stanje občin in okrajev ter drugih organov ljudske oblasti na teh področjih. V ta namen so bili obiskani številni odbori v okrajih Celje, Maribor, Tolmin in Crnomelj. Ugotovitve podobora pa so podprli in dopolnili člani odbora še z ugotovitvami iz okrajev: Ptuj, Sočanja, Ljubljane, Murske Sobotice, Trbovlje, Sežane, Krškega, Kranja, Radovljice in drugih.

Kakšne so osnovne ugotovitve, ki jih daje pregled in analiza stanja na teh področjih?

Na splošno lahko takoj rečemo, da se ugotovitve podobora povsem skladajo z vseni temeljnimi postavkami, na osnovi katerih se je doslej vodila razprava o komunah.

Ugotovitve kažejo, mislim, predvsem, da so dosedanja okrajna opravila velik korak naprej v razvijanju zametkov komun in ustvarjanju pogojev, da se ta demokratični razvoj, ki bo dal in že daje nedvomno gospodarske in politične rezultate, še pospeši, vendar pa se hkrati kažejo v večini sedanjih okrajev še dokaj močni ostanki starih metod dela. Imamo še pojave, ki zavirajo razvijanje iniciativ od zločaja, pojave, ki so še precej obelodani z nezaupanjem do razvijanja nižjih oblastev in samoupravnih organov. Tu usotavlja anketa predvsem, da nekateri okrajji še vedno ne dajejo občinam participacije na dobičku podjetij z njihovega teritorija, ali pa je ta participacija tako majhna, da ne daje nobene pomembne vzpodbude za napore posameznih občinskih odborov, da bi delali med gospodarstvenimi in družbenimi sredstvi v teh podjetjih. To se dogaja ponekod celo v odnosu do povsem majhnih podjetij, ki bi jih prav gotovo tudi šibke občine lahko precej dobro usmerjale. Ta majhna podjetja, ki bi pa lahko marsikdaj dajala skupnosti lepe dohodke, so prepuščena sama sebi ali pa so se zatekla pod okrilje združenj. Zadržuje se tako gospodarske reševale marsikatero podjetje in obrtno delavnico, kar pa ima marsikdaj ob koncu konvencije vendarle za posledico, da se združbe ne morejo dovolj angažirati v razvijanju kmetijske proizvodnje, ampak jih

okupira predvsem trgovina in ostale dejavnosti.

Tako ugotavljamo, da nekateri občine (in celo nekateri mestne občine s posebnimi pravicami) še niso uveljavile pravic ki jim jih dajejo že sedanjih predpisov. Zakon o ljudskih odborih govori o participaciji občin na dobičku podjetij. Uredba o delitvi dobička gospodarskih organizacij iz leta 1953 pa določa, da mora okraj z okrajnim planom izločiti določen odstotek od dobička gospodarskih organizacij kot delež občin. Ta določba pa predstavlja temelj za razvijanje gospodarskih moči in proračunske samostojnosti občine. Hkrati pa je to osnovni pogoj za razvijanje gospodarske iniciative v občini.

Ob tej priliki moramo poudariti, da ugotovitve ankete kažejo, da povsod za tako stanje niso krivi okrajji, ampak tudi občine, ki bodisi ne kažejo zanimanja, bodisi nimajo kadrov, ki bi mogli izvrševati take naloge.

Analiza kaže nadalje, da nekateri okrajji z današnjimi strokovnimi kadri, z današnjimi kompetencami, v današnjih teritorialnih okvirih povečini ne morejo izvrševati več dovolj uspešno splošno-gospodarske politike in nadzora na svojem področju, ker so vedno bolj zaprti z množico manjših predeh vprašani, ki so jih dolžni izvrševati po današnjih zakonih in uredbah.

Zbori proizvajalcev so nedvomno izvršili veliko vlogo v urejanju odnosov med okrajem in delavskimi sveti. Pokazalo pa se je ob enem, da je stanje v gospodarsko razvitejšem okraju tako, da sedanji okraj ne more posvečati zadostne skrbi in dajati zadostne strokovne pomoči za pravičen razvoj gospodarstva in družbenega upravljanja vsem neštetim podjetjem, še manj pa je tega sposobna velika večina sedanjih občin zaradi svoje gospodarske in kadrovske nerazvitosti.

Diskusija o stanju občin v razvitih predelih kaže, da ta najbolj zastojata za potrebami, ki jih nalaga razvoj delavskih svetov in združenj. Položaj tu naravnost terja približanje oblasti delavskemu samoupravljanju in torej zahteva tako občino (komuno) s takimi gospodarskimi funkcijami, da bi lahko uspešno in hitro razvijala in usmerjala gospodarstvo, kakor tudi dajala vso podporo razvijanju družbenega upravljanja in ljudske iniciative (Nadaljevanje na 2. strani)

Kongresa za zaščito otrok
se bodo udeležili zastopniki
z vsega svetaDoslej je prispelo že nad 350 delegatov iz
ravnih držav

Zagreb, 28. avg. Nad 350 delegatov iz 30 držav je že prispelo v Zagreb ali pa prihajalo svoj prihod na svetovni kongres za zaščito otrok, ki bo od 30. avgusta do 4. septembra v Zagrebu. Pričakuje se, da bo celotno število udeležencev na kongresu znatno večje, ker prijave še nadalje prihajajo. Čas do začetka kongresa izkoristijo delegati, z ogledovanjem zanimivosti mesta, njegovih ustanov za otroško zaščito in več razstav, ki so jih odprli v čast kongresa.

Poleg delegacij iz skoro vseh evropskih držav bodo na kongresu tudi zastopniki Avstralije, Burme, Kanade, Južne Koreje, Indije, Indonezije, Japonske, Izraela, Libanona, Maroka, Mehike, Sirije, Tajlanda, Venezuele in ZDA. Izmed evropskih držav bodo najštevilnejši delegati iz Francije, Zahodne Nemčije, Velike Britanije, Holandije in Švice. Svoje zastopnike so poslale na svetovni kongres za zaščito otrok tudi organizacije za zaščito otrok iz Avstrije, Belgije, Danske, Finske, Grčije, Italije, Norveške, Švedske in STO.

Iz Jugoslavije bo kongresu prisostvovalo nad 150 uradnih delegatov in večje število drugih družbenih in znanstvenih delavcev na področju otrok. Svetovnemu

kongresu za zaščito otrok v Zagrebu bodo prisostvovali tudi uradni predstavniki najvišjih mednarodnih organizacij, ki podpirajo Mednarodno unijo v njenih prizadevanjih za zaščito otrok v vseh državah sveta. V imenu OZN bo kongresu prisostvoval direktor socialnega departementa za Evropo g. Maurice Milhaud, nadalje zastopnik organizacije UNESCO dr. W. D. Wal, zastopniki Svetovne zdravstvene organizacije, Mednarodnega urada za delo, UNICEF in Mednarodnega otroškega centra v Parizu. Kongresu v Zagrebu bodo prisostvovali tudi zastopniki mednarodne organizacije Rdečega križa, Svetovne federacije za predšolsko vzgojo, Svetovne federacije za mentalno higieno, Mednarodnega združenja za socialno zavarovanje ter Svetovne organizacije za pomoč slepim in defektnim.

Na današnjem zasedanju Generalnega sveta Mednarodne unije za zaščito otrok je bil sprejet predlog resolucije o nadaljnjih nalogah Mednarodne unije za zaščito otrok. Pri izdelavi končnega besedila so se upoštevale vse pobude in konstruktivni predlogi, ki so bili navedeni v razpravi. V nadaljevanju zasedanja je V. M. Kulkarni, svetnik unije za Indijo in dežele jugovzhodne

PRED OBISKOM PREDSEDNIKA TURČIJE

Dželal Bayar odpotoval iz Carigrada

Slovesen odhod iz Carigrada — Priprave na Reki — Besedilo
diplome za častnega doktorja prava — Enote JLA pripravljene
za parado — Komentarji grškega tiska

Carigrad, 28. avg. (Tanjug). Danes ob 14. uri po jugoslovanskem času je turški državni predsednik Dželal Bayar odpotoval na uradni obisk v Jugoslavijo. Od predsednika Bayarja so se od turške strani poslovili predsednik velike turške narodne skupščine Refik Koraltan, predsednik vlade Adnan Menderes, minister za zunanje zadeve Köprülü, podpredsednik vlade Zoglu, minister brez portfelja Sakol, predstavniki vojaških in civilnih oblasti in mnogo drugih. Kot predstavniki Jugoslavije so se od turškega državnega predsednika poslovili jugoslovanski ambasador v Turčiji Miša Pavčević, vojaški ataše v Turčiji Boža Jovanović in jugoslovanski generalni konzul v Carigradu Voja Sobajčić z osebjem konzulata. Pri vkrcaju predsednika turške države na motorni brod »Acare«, so enote ameriškega brodogojca, ki je pred Carigradom, s strelji počastile turškega državnega predsednika, ostale ladje pa so se poslovile s piskanjem siren.

Predsedniku turške republike pridružila jahti ter jo spremljala do Reke. V reškem pristanišču, kjer se bo jahta »Savarona« usidrala, že postavljajo slavoloke iz lovorjeverne listja in cvetja, tra visokih jamborih pa bodo višele jugoslovanske in turške zastave. Vse mesto bo okrašeno z zelenjem in zastavami.

Burna tiskovna
konferenca na Cipru

Novinarji so iz protesta zapustili dvorano

Nikosia, 28. avg. (Reuter). — Vsi novinarji Cipra, ki so prisostvovali danes konferenci za tisk, dveh britanskih poslancev v Nikoziji, so zapustili dvorano iz protesta zaradi izjave konservativnega poslanca Broomana Whiteja, ki je dejal, da lahko ljudstvo Cipra rešuje svoje probleme samo po ustavi. Govorec v imenu grških novinarjev na Cipru je urednik lista »Ethnos«, glasila nacionalistične stranke, izjavil, da je poziv na ustavo v trenutku, ko je pred organizacijo združenih narodov vprašanje združitve Cipra z Grčijo, dokaz, da poslanec White nima čuta dostojanstva. Dodal je

Proti sprejemu
LR Kitajske v OZN

New York, 28. avg. (Reuter). Ameriški predstavnik pri Združenih narodih Cabot Lodge je izjavil, da bi sprejem LR Kitajske v mednarodno organizacijo pred popolnim mirom v Koreji pomenil usmerjanje OZN proti pečini, ki bi to organizacijo razbila. Na kongresu bivših vojskarnikov je Cabot Lodge poudarjal, da so Kitajci kršili korejski sporazum o premirju ter da ga še kršijo, ker gradijo ceste, ki jih komisija za nadzorstvo premirja ne more kontrolirati.

Nov kmetijski zakon
v ZDA

Washington, 28. avg. (AFP). — Predsednik ZDA Eisenhower je podpisal danes nov zakon o kmetijstvu. Sprejem tega zakona v Kongresu bo velik uspeh sedanje vlade. Z novim zakonom je minister za kmetijstvo pooblaščen, da po potrebi spremeni stalne cene kmetijskih pridelkov ter da sam razpolaga s presežki kmetijskih pridelkov, ki jih je vlada odkupila v zadnjih letih. Vrednost teh presežkov pridelkov cenijo na 6 milijard dolarjev.

Veliki izdatki za tržaški
policijski aparat

Trst, 28. avg. (Tanjug). — Po uradnih podatkih so za vzdrževanja policijskega aparata, za sodišča in finančne straže v coni A STO lani porabili 5 milijard 390 milijonov lir. Poleg tega so za centralne javne ustanove v Trstu, med katerimi sta anglo-ameriška vojaška uprava in predsedništvo conejskega sveta, porabili leta 1952 in 1953 nad 16 milijard 398 milijonov lir. Na vsakih 45 prebivalcev cone pride po en policist, v javnih ustanovah pa je zaposlenih nad 7500 ljudi.

VREMENA

Vremenska napoved za nedeljo: Lepo vreme s povečano dnevno oblačnostjo, predvsem v vzhodni Sloveniji. Zjutraj po kotlinah megla. Temperatura ponoči 7 do 12, podnevi 20 do 25 stopinj C.

V prvi polovici prihodnjega tedna je pričakovati pretežno lepo vreme. Nastopi bo hlad, zjutraj po kotlinah megla, dnevna temperatura v porastu.

Za bivanja v Beogradu bodo g. Džalala Bayarja proglasili za častnega doktorja prava beograjske univerze. V besedilu diplome, ki bo napisana na pergamentu, je rečeno, da se daje diploma častnega doktorja gospodu Bayarju glede na »njegove dragocene zasluge za okrepitev in razširitev prijateljskih in zavezniških odnosov med Federativno ljudsko republiko Jugoslavijo in republiko Turčijo v duhu izgrajevanja mednarodne skupnosti, ki sloni na spoštovanju neodvisnosti in enakopravnosti med narodi, kakor tudi na krepitev medsebojne varnosti in miroljubnega sodelovanja, v soglasju z načeli pravičnosti in mednarodnega prava«. Diplomato sta izdelala akademska slikarja Peter Mladenović in Ivan Tabaković.

Obisk turške letalske
delegacije

Mostar, 28. avg. (Tanjug). Delegacija turškega vojnega letalstva, ki je na obisku v naši državi na povabilo jugoslovanskega vojnega letalstva, je danes obiskala razne mostarske ustanove, po ogledu hidrocentrale v Jablanici pa je odpotovala v Sarajevu. Nocoj bo turški delegaciji prirejena večerja v znanem letovišču »Ilići«.

Feldmaršal Montgomery
obišče Jugoslavijo

Beograd, 28. avg. (Tanjug). Feldmaršal Montgomery, namestnik vrhovnega poveljstva zavezniških sil za Evropo, bo obiskal Jugoslavijo. V našo državo bo prispel 17. septembra kot gost predsednika republike Josipa Broza Tita. Na tem svojem zasebnem obisku bo feldmaršal Montgomery obiskal nekatero jugoslovanske republike, da bi spoznal gospodarski in kulturni razvoj Jugoslavije.

RESOLUCIJA TRŽAŠKIH SLOVENSKO-HRVATSKIH PROSVETNIH DRUŠTEV

Prosveta se lahko razvija
samo v miru in dobrih odnosihZveza SHPD prosi v resoluciji predsednika
Tita naj se tudi v bodoče zavzema za
pravice Tržačanov, zlasti pa še za pravice
tržaških Slovencev

Beograd, 28. avgusta (Tanjug). Predsednik republike Josip Broz Tito je te dni sprejel pismo in resolucijo zveze Slovensko-hrvatskih prosvetnih društev iz Trsta, v katerem ga člani zveze prosijo, naj se, kot doslej, odločno zavzema za pravice Tržačanov, zlasti pa še za pravice tržaških Slovencev.

V resoluciji poudarjajo, da se lahko prosveta in kultura razvijata samo v miru in dobrih odnosih med narodi, v prvi vrsti pa v dobrih odnosih med sosednjimi narodi in nacionalnimi skupinami, ki živijo na istih ozemljih.

Zato člani zveze slovensko-hrvatskih prosvetnih društev pozdravljajo vse napore, ki stremijo za tem, da bi se popravili in izboljšali odnosi med italijanskim in jugoslovanskim narodom in da bi se na ozemlju Trsta postavili te-

Ob obisku turškega državnega predsednika g. Džalala Bayarja bo defile enote Jugoslovanske ljudske armade. Enote, določene za slavnostni defile, se na svoj nastop že pripravljajo. V defileju bodo enote pehote artilerije in inženierije, oklepne ter motoriziranih in oklepni sil Jugoslovanske armade sodelovalce pa bo tudi vojni letalstvo.

Priprave za pot predsednika turške republike Džalala Bayara v Jugoslavijo so naletele na širok odmev v atenskem tisku. Vsi listi objavljajo vesti, da se

bo turški predsednik danes popoldne vkrcal na jahto »Savarona« in odpotoval v Jugoslavijo. Nekateri listi tudi objavljajo poročila iz Beograda o pripravah za obisk državnika prijateljske Turčije, list »Vima« pa med drugim piše, da so za časa bivanja predsednika Tita v Turčiji sprejeli pomembno odločitev o spremenitvi pakta v zvezo, kar je bilo kasneje potrjeno ob obisku v Atenah in uresničeno na blejski konferenci. Sedanji obisk predsednika Bayarja Jugoslaviji pa bo predstavljal še en korak v tej smeri.

Glasnik prijateljstva
turškega naroda

Carigrad, 28. avg. (Tanjug). Predsednik Republike Turčije g. Džalal Bayar je dal danes generalnemu direktorju anatolske agencije na njegovo prošnjo naslednjo izjavo pred svojim odhodom v Jugoslavijo:

»Veseli je, da bom obiskal našega velikega in močnega prijatelja v Jugoslaviji, se združuje z vzajemnostjo, ki jo občutim, ko zapuščam svoje deželo. Zame bo eden najdragocenejših trenutkov v življenju, ko bom kot glasnik prijateljskega občudovanja turškega naroda lahko pozdravil svojega velikega in dragega prijatelja maršala Josipa Broza Tita, njega osebno in jugoslovanske narode, na lastni zemlji teh narodov, ki so vse žrtvovali za svojo svobodo.

Odnosi med Turčijo in Jugoslavijo so zasnovani na vzajemnih simpatijah dveh velikih narodov, ki enako varujeta svojo neodvisnost, ker sta junaška in realistična naroda, katerih odnosi so cementirani z logičnimi potrebami in njunim zemljepisnim položajem. Zato smo že dolgo pred podpisom trojne zveze med Turčijo in njenima sosedoma Grčijo in Jugoslavijo na Bledu imeli Jugoslavijo za našega pravega zaveznika. Po podpisu blejske zveze, ki predstavlja element miru in varnosti ne samo za tri zaveznike, temveč tudi za druge države, ki so pripravljene braniti svojo svobodo in neodvisnost, je to prepričanje dobilo tudi svoj pravni pomen.

Na tem potu bo za mene veliko zadovoljstvo, da velikemu državniku, kakršni je maršal Tito, ki z veliko modrostjo vodi usodo svoje dežele, in ki je rešil Jugoslavijo iz poplave druge svetovne vojne ter jo dvignil na visoko mesto, ki ga danes zavzema, kakor tudi njegovim dragocnim sodelavcem, izrazim važnost in vrednost, ki jo Turčija pripisuje tej zvezi, ter mu sporočim, da želimo še več storiť za našo skupnost.

Srečen sem, ker lahko že sedaj sporočim svojim jugoslovanskim prijateljem svoje najlepše želje.«

RESOLUCIJA TRŽAŠKIH SLOVENSKO-HRVATSKIH PROSVETNIH DRUŠTEV
Prosveta se lahko razvija
samo v miru in dobrih odnosih

Zveza SHPD prosi v resoluciji predsednika Tita naj se tudi v bodoče zavzema za pravice Tržačanov, zlasti pa še za pravice tržaških Slovencev

melji za medsebojno spoštovanje in procvit slovenske in italijanske kulture.

Tržaški Slovenci nato izražajo svojo zaskrbljenost glede svojega bodočega položaja v primeru, da bi bila Trst in cona A priključena Italiji, ker se beneški Slovenci, podobno kot Slovenci v Kanalski dolini in v Gorici, nahajajo v brezpravnem položaju. V nadaljevanju resolucije poudarjajo, da se vsa nasilja nad slovenskim življenjem v Trstu in v njegovi okolici pripisujejo fašizmu, čeprav so vse italijanske vlade in vsi tržaški guvernerji in komisarji mirno gledali, kako se kršijo najosnovnejše pravice slovenskega dela prebivalstva in da je fašizem samo dokončal tisto, kar so prejšnje italijanske vlade začele.

Na koncu svojega pisma in resolucije Zveze slovensko-hrvatskih prosvetnih društev iz Trsta zahteva enakopravnost z italijanskim delom prebivalstva, ukinitev fašističnih zakonov in garancije za nemoten razvoj na gospodarskem, družbenem in kulturnem področju.

Izjava Kanelopulosa

Atene, 28. avg. (Tanjug). — V zvezi z odločitvijo ameriške vlade, da bo Grčiji dodelila dodatno pomoč, je grški obrambni minister Kanelopulos izjavil, da bo Grčija sedaj mogla obdržati svoje oborožene sile na prejšnji ravni in da bo grška armada tudi v bodoče štela 105.000 vojakov.

Sklep brazilske delavske stranke

Rio de Janeiro, 28. avg. (AFP). Brazilska delavska stranka, ki ji je predsedoval pokojni državni predsednik dr. Vargas, je danes objavila svoj sklep, da bo v opoziciji proti sedanji vladi, ter da ne dovolji, da bi njeni člani sodelovali v tej vladi.

Predsednik republike Josip Broz Tito je sprejel v petek dr. Nehruja, častnega predsednika Mednarodne zveze odvratnikov, in njegove soprogo go. Raj Dulari, ki je tudi odvratnica. Indijska gosta sta obiskala Jugoslavijo po povabilu Zveze odvratniških strank Jugoslavije.

K diskusiji o komunah

(Nadaljevanje s 1. strani)

ciativa na vseh področjih družbenega življenja.

Zaradi slabosti občin v tem smislu se danes marsikje sicer zdrava gospodarska in družbena iniciativa razvija v ozkih okvirjih, ki ne dajejo vselej maksimalnih rezultatov, včasih pa jo izkorišča celo zaostala lokalistična in ozka sebičnost poedincev ali ozkega kroga državljanov. Taka zdrava iniciativa se razvija marsikje v okvirju odborov ali komisij, ki jih volijo zbori volivcev zaradi reševanja posameznih prečihtih zdravstvenih, socialnih, komunalnih in gospodarskih vprašanj (vodovod, šola, elektrika, podpore in sl. Ljubljana, Maribor, Vrhnika, Sežana). Sedanje občine po navadi niso sposobne takim organom zborov volivcev nuditi dovolj pomoči, okrajji pa so predalec da bi jih lahko usmerjali in jim pomagali. Zato ostaja sedaj marsikateri zdrava ideja ali pozitivna aktivnost in iniciativa državljanov slabo usmerjena ali povsem neizkoriščena.

To dokazuje, da je treba posvečati še več pozornosti in skrbi razvoju in analizi ter prenašanju izkušenj vseh »najnižjih« organov oblasti (zborov volivcev, vaških odborov...), ki lahko često pomembno znatno pomoč občin in okrajji pri izvrševanju njegovih nalog in lahko prispevajo k nadaljnjem razvijanju najrazličnejših oblik družbenega samoupravljanja. To slednje je zlasti pomembno v družbenem političnem smislu (razvijanje socialistične demokracije), da pa lahko tudi lepe gospodarske rezultate. To so že doslej v dosti težkih pogojih dokazali zbori volivcev, razni gospodarski odbori in komisije državljanov ter vaški odbori tako v nekaterih mestnih in industrijskih pa tudi v posameznih kmečkih okrajjih.

Stanje v večini sedanjih okrajev in občin dokazuje, da se pereči problemi ne morejo rešiti enostavno z izpremembamami velikosti okrajev in občin (čeprav bo večina morala iti na teritorialno povečanje, če bodo hoteli doseči gotovo gospodarsko zaokroženost) pa tudi ne z enostavnim prenašanjem pristojnosti iz okraja na občino (čeprav brez prenosa mnogih pristojnosti ne bo mogoče urediti vloge občine-komune v bodočem okrajju skupnosti komun).

Osnovni cilj, ki ga moramo doseči pri vseh izpremembah, ki jih terja naš gospodarski družbeno-demokratski razvoj, je razvoj gospodarske moči in krepitev neposrednega udeleževanja in upravljanja državljanov v družbenih in oblastvenoupravnih poslih.

To nam narekuje, da sprejmemo za osnovo princip, da se naj vse, kar se lahko bolje in hitreje opravi »spodaj«, t. j. v občinah-komunah in njihovih organih prepusti njej, da naj se decentralizira. Tu seveda ne gre za neko formalno decentralizacijo, ki kaže že sama po sebi zagotavlja povečanje demokracije. Ta decentralizacija mora biti taka, da lajša borbo proti ostankom birokratizma, kar pa je doseženo le takrat, če s prenosom navedenih pristojnosti in hitrejšim reševanjem poslov. Tega pa ne dosežemo — recimo — s tem, da zamenjamo okrajni birokratizem z občinskimi, ki je lahko še hujski kakor okrajni, če je primitivnejši in če ni kontroliran od zdravih socialističnih in demokratskih stremiljenj delovnih ljudi.

Zato kakršna koli decentralizacija ni nujno niti socialistična niti ni nujno demokratska kakor se včasih pogrešno misli. Danes je precej razširjeno ponekod mišljenje, da gre v zvezi s komunami kratkoročno za neko novo reorganizacijo, katere bistvo naj bi bila določena decentralizacija in komasacija. Očitno je, da je tako gledanje dočela zgrešeno. Če bi hoteli izvršiti tako reorganizacijo, potem bi bila gotovo upravičeno vprašanje in nezadovoljstvo nekaterih, češ čemu spet reorganizacija.

Dosedanje diskusije v zvezi z okrajji in občinami v pogledu razvijanja komun torej kažejo, da se nekateri še niso dovolj poglobili v vsebinska vprašanja našega demokratskega razvoja, ki ga terja naša delavska sveti in

komune. Zato se nekaterim preveč mudi a »ustanavljanjem« komun, nekateri pa premalo vsestransko in temeljito analizirajo dejstva, ki zahtevajo sicer premissij, a dokaj hitrih rešitev. V zaostalejših predelih imamo po večini prvi, v razvitih predelih pa po večini drugi primer.

Na osnovi teh ugotovitev lahko rečemo, da zahteva današnji položaj predvsem:

1. Ukrepov v okvirju predstojajočih predpisov, ki bodo utrdili in razvili gospodarsko bazo sedanjih občin ter dali iniciativo za dobro izkoriščanje vseh številnih obstoječih gospodarskih rezerv, kakor tudi iniciativo ustvarjanja novih, čeprav majhnih kapacitet.

2. Nadaljnjo krepitev in razvijanje zborov volivcev in sličnih organov oblasti in upravljanja.

3. Gospodarsko močno razvitem področjem (bodisi industrijskim, bodisi kmetijsko obrtnim) naj se omogoči da ustvarjajo na svojih gospodarsko zaokroženih področjih občine-komune, ki bi dobile od svojih okrajev oziroma od bodočih okrajnih skupnosti komun pretežno gospodarske in

druge kompetence s statuti, ki bi jih potrjevale republiške skupščine.

4. Na področjih, kjer gospodarska razvitost zahteva že neposredno razvijanje sedanjih občin na stopnjo komun, naj se določijo vloge, kompetence in obseg bodočega okraja, ki ima vse pogoje, da se razvije na stopnjo predstavniške skupnosti komun in koordinatorja ter usmerjalca osnovni, skupnih gospodarskih in drugih interesov za celotno širše gospodarsko področje.

V današnji fazi priprav za komune je brez dvoma potrebna največja aktivnost Socialistične zveze in ljudskih poslancev pri tolmačenju osnovnih principov naše ljudske oblasti in usmerjanju diskusije, ki je zajeta v poslednjem času že skoro poslednjo občino v naši republiki. Vse to dokazuje, kako živ je interes naših delovnih ljudi za nadaljnji razvoj naše ljudske oblasti in družbenega upravljanja, ki mora v bodoče še bolj kakor doslej sloneti na ustvarjalni pobudi in delavnosti naših socialističnih državljanov in neposrednih proizvajalcev samih.

Izplačila posojil NOV

Po sklepu Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS se bodo izplačevalne priznanice Slovenske narodne pomoči, obveznice Glavnega poveljstva slovenskih partizanskih čet in kontrolne okupacijske novčanice za datjate v gotovini, ki so bile vplačane kot posojilo med narodno-osvobodilnim bojem.

V tej zvezi je bilo izdano navodilo, ki je bilo objavljeno v Uradnem listu LRS, št. 32 z dne 19. avg. 1954.

Opozarjamo posojilodajalce, da prijavijo in oddajo okrajnim mestnim popisnim komisijam najpozneje do 30. septembra 1954 zgoraj navedene priznanice, obveznice in novčanice ali pa potrdila o njih pologu v letu 1946. Kdor v tem roku ne odda navedenih listin, izgubi pravico do izplačila.

Posojila bodo izplačevala podružnice Narodne banke FLRJ, ki bodo pozvale posameznega posojilodajalca, da se zgledi pri njih zaradi izplačila. Izplačevanje se zaključuje 28. februarja 1955.

Za vsa pojasnila naj se obračajo posojilodajalci na okraje in mestne popisne komisije.

St. IV/2-2818/3-54.

Državni sekretariat
za obč. upravo in proračun LRS.

OSTROŽNO

V šestmesečnem okraju vodi Mozirje

Povsod razgovori o Ostrožnem — Partizanski mitingi pred velikim praznikom — Razsvetljeni slavoloki in številni mlaji — Zadreška dolina pripravlja veličasten sprejem patrulji Šlandrove brigade

Priprave za veliko proslavo na Ostrožnem, so razgibale prebivalstvo šestmesečnega okraja. Povsod lahko prisluhnete razgovoru o udeležbi na proslavi. V Zgornji Savinjski dolini pa so v teh dneh še posebno oživil spomini na narodnoosvobodilno borbo. Na vseh sestankih množičnih organizacij in tudi na zborih kmetijskih združenj se poleg drugih stvari razgovarjajo tudi o Ostrožnem. Ljudi zanima vse: kdo se bo udeležil proslave, kaj bodo vse videli, kako se pripravljajo za udeležbo v sosednjih krajih itd.

Okrajni pripravljalni štab, ki mu načeljuje star borcev Ulrich Tone-Kristl, ima polne roke dela. Sedaj se marljivo ukvarja s problemom prevoza. Ni lahka stvar preskrbeti prevoz okrog 15.000 udeležencev, ki so oddaljeni tudi po 40 kilometrov od železnice (Solčava).

V pripravah so se doslej še najbolj izkazali v Mozirju. Tu so zbrali že nad 650 prijav in prodali okrog 400 spominskih značk. Pred proslavo na Ostrožnem nameravajo množične organizacije iz tega okraja prirediti miting v Lepi njeni in Smihelu, na katerem bodo sodelovali stari borci in kulturno-umetniško društvo »Rovtar«.

V Ljubnem se je doslej prijavilo že nad 400 prebivalcev. Tudi tu nameravajo prirediti velik miting, na katerem bo

sodelovalo tudi domače kulturno društvo. Prav skrbno se pripravljajo tudi v Smartnem ob Paki, kjer zbirajo priprave vse organizacije in so prodali že nad 300 značk. Nameravajo prirediti tudi velik partizanski miting v Skorncu. V velikem številu se bodo tudi udeležili odkritja spominske plošče padlim borcem - mladincem. Na Gneču. Posebno so se tu zavzeli tudi za okrasitev hiš in postavitev mlajev. V dneh proslave nameravajo postaviti na gori Oljki velik osvetljen slavolok. Delovni kolektivi se nameravajo udeležiti proslave na Ostrožnem skupno in v celoti.

Tudi v Smartnem ob Dreči se je doslej prijavilo že nad 350 prebivalcev. Iz občine Nazarje so po sedanjih prijavih izgleda, da bo odšlo precej nad 1.000 ljudi. Pevci tu pridno vadijo, saj bodo nastopili v skupnem pevskem zboru na Ostrožnem v katerem bo pelo okrog 3.000 pevcev. V Nazarju tudi že pripravljajo več velikih slavolokov, ki bodo razsvetljeni.

Prebivalci vse Zadreške doline že nestrpno pričakujejo patruljo Šlandrove brigade, ki bo že pred proslavo na Ostrožnem odšla iz Moravč mimo krajev, kjer se je borila na kraj velike proslave. Patrulji nameravajo po vseh vaseh prirediti veličasten in pristen sprejem.

NADALJEVANJE 40. SEJE MLO LJUBLJANA

O obvezni dograditvi stanovanjskih zgradb bodo še razpravljali

O zadnji seji MLO Ljubljane, ko sta se zbrala mestni zbor in zbor proizvajalcev v petek 27. t. m., ne bi bilo pravzaprav ničesar pomembnega poročati, če ne bi o stvarih, ki so bile na dnevnem redu pisali že pred tem in komentirali material, ki nam ga je MLO pred sejo dal na vpogled.

Ta dan je bila na dnevnem redu četrta točka dnevnega reda: razprava in sklepanje o odloku o obvezni dograditvi stanovanjskih zgradb. O tem odloku smo 20. avgusta med drugim napisali, da ne more biti dvoma o tem, da ljudski odborniki: ne bi sprejeli tega odloka soglasno.

Naj bo kakor koli, vendar se je razprava in sklepanje odbornikov zasukalo v čisto nasprotni smeri. Bistvo odloka je v tem, o čemer govori prejšnji člen, da je dolžno vsako gospodarsko podjetje, ustanova, državni organ, zadruga, družbena organizacija kakor tudi vsi državljani, ki so na podlagi prejetega gradbenega dovoljenja že pričeli z graditvijo stanovanjske zgradbe, dokončati to gradnjo v roku, ki ga določijo MLO na podlagi pogodbe med investitorjem in gradbenim podjetjem.

Odborniki so bili mnenja, da je odlok v tej obliki preveč administrativen, da preveč administrativno posega v sam problem dograditve stanovanjskih zgradb, kajti težko je določiti in skleniti pogodbo za rok, v katerem naj bi bila zgradba dograjena. Problem nastane predvsem pri zgradbah, kjer je investitorjem zmanjkalo sredstev in kjer bi bilo treba ali dobiti sredstva ali morda tudi drugega investitorja.

Otroci iz koprškega okraja na počitnicah v Sloveniji

Koper, 28. avg. V Sloveniji je letos letovalo 350 otrok iz koprškega okraja in sicer v dveh izmenjavah v Črnem vrhu in Kamniku. V Bohinjski Bistrici je preživel počitnice 85 otrok padlih borcev, poleg tega pa je nad 100 otrok taborilo v raznih krajih Slovenije.

21. SEJA SVETA ZA ZDRAVSTVO IN SOCIALNO POLITIKO LRS

Načrt investicij za leto 1955

Ljubljana, 28. avgusta. Danes se je sestal k svoji 21. seji svet za zdravstvo in socialno politiko LRS ter obravnava predvsem predlog investicij za leto 1955, ki ga je izdelal sekretariat Sveta. Sejo je vodil predsednik sveta Tone Fajfar.

Predvidene investicije za leto 1955 po predlogu sekretariata Sveta, nadalje Medicinske visoke šole in Centralnega higienskega zavoda, ki jih je svet v glavnem sprejel in potrdil, znašajo približno poldrugo milijardo dinarjev, obsegajo pa v prvi vrsti gradnje, ki so že v teku ali tik pred svojim dokončanjem. Če bo ta vsota v resnici tudi na razpolago, pa še ni nič gotovega, ker je to šele prvi predlog Sveta in je še vprašanje, kakšno vsoto bo odobril Izvršni svet.

Obvestilo

Pripravljalni odbor za proslavo na Ostrožnem je na svoji seji 27. t. m. sklenil ponovno opozoriti vsa podjetja, organizacije in društva ter vse pripravljalne odbore, da se prav vsi prispevijo, tako posameznikov kot društev in podjetij, ki jih ti darujejo za organizacijo proslave, za partizanske patrulje, za obdaritev partizanskih sirot in slično, zbirajo lahko samo centralno in stekajo v enoten fond na že objavljene tekoče račune pri NB.

Na to opozarja pripravljalni odbor zaradi tega, da ne bi prišlo do kakšne zlorabe pod firmo zbiranja za Ostrožno.

Na isti seji je bilo ugotovljeno, da zbirka povelj pod naslovom »In minila so leta«, ki jo namerava izdati v samozaložbi njenih pet avtorjev, nima nobene zveze s proslavo na Ostrožnem, kot se to napačno prikazuje v javnosti v članku »Podjetnost, načrti, dobra volja in še kaj« v »Ljudski pravici« 19. t. m., v radiu itd. Pripravljalni odbor je mnenja, da je takšno izrabljanje razpoložljive javnosti za proslavo na Ostrožnem vredno obojanja.

Zaradi pomanjkanja prostora objavljamo stran »Najdihojec« v torek, 31. avgusta 1954.

Po težki bolezni je umrl naš nepoznan mož, oče, brat, stric itd. CIRIL VONCINA

rudniški blagajnik v pokouju in častni predsednik Gasilskega društva v Mežici

Jutri ga bomo pripeljali iz Maribora v Mežico, kjer bo položen na mrtvaški oter.

Zaljubljeni: žena Marija, sinova Drago in Franček, bratje Rajko, Albin, Stanko, tasta Franc Strucl in ostalo sorodstvo. Mežica, dne 28. avgusta 1954.

stitorja, ki bi nadaljeval z gradnjo. Isti odlok bi bilo treba razširiti tudi na druge nedograjene objekte, kakor na prim. erizložbe, trgovske lokale itd., ki so iz istih vzrokov nedokončani.

Predsednik Sveta za komunalne zadeve Ostoja Tuma, ki je tolmačil omenjeni odlok, je umaknil predlog tega odloka

Z VELIKE GOSPODARSKE RAZSTAVE V KAMNIKU

Matibno področje — imenitna razstava

Razstava nima komercialnega pomena in je morda prav zato tem bolj poučna — Med edinimi proizvajalci specialnega kartona v državi — Usnje za vse kontinente na hektar

Kamnik, 28. avg. Po četrti uri je predsednik mestne občine tov. Alfred Janko odprl veliko gospodarsko razstavo v prostorih gimnazije. Med drugim je pozdravil državnega sekretarja za gospodarstvo LR Slovenije ing. Marijana Tepino, predsednika zbornice proizvajalcev Ljudske skupščine Slovenije Mavricija Borca, predsednika mestnega odbora ljubljanskega dr. Marijana Dermastio, sekretarja ZKS za mesto Ljubljana in okolice Janeza Vipotnika, predsednika Trgovinske zbornice LRS Maro Dermastio, predsednika sveta za gospodarstvo Ljubljana-okolica ing. Gašperja Muho in predstavnikov številnih delovnih kolektivov, ki sodelujejo na razstavi.

Zadnja gospodarska razstava je bila v Kamniku leta 1950, t. j. v obdobju, ko so se pri nas začeli uveljavljati organi samoupravljanja. Namen gospodarske razstave v Kamniku je zaradi tega razumljivo prikazati prehodno pot v industrijski proizvodnji, v obdobju, ko so začeli gospodariti, usmerjati proizvodnjo in povečevati obrate delavske sveti in upravni odbori. Razen tega je razstava narekavala tudi 50. obletnica obratovanja velike tovarne upogjenega pohištva »Stole« na

da bi ga ponovno izpopolnjevala s pripombami odbornikov, predložil na prihodnjem zasedanju.

tem primeru moramo pr. znati, da ni bilo primerno dati sugestije niti predvidevali končne odločitve ljudskih odbornikov, oziroma izvoljenih organov ljudske oblasti. To je nazorno prikazal ta primer.

Duplici pri Kamniku. Vsekaror bo imela razstava v Kamniku nemajhen pomen za nadaljnji razvoj gospodarstva v tem okolišju; to velja še posebej za kmetijsko-gospodarsko razstavo, ki prikazuje med drugim prizadevanja za večje pridelke in kaže pomen smotrne uporabe mehanizacije.

Kamniška razstava obsega 12 šolskih sob in veliko telovadnico. Največje razstavne prostore imata jubilat: kolektiv tovarne »Stole« v Duplici in tovarna papirja, kartona in lepenske iz Količevega pri Domžalah. Razstava tovarne »Stole« zaostaja za razstavo njenih izdelkov, ki smo jo videli pred nedavnim v Mali galeriji v Ljubljani. Skoraj bi lahko trdili, da je v Kamniku izbor izdelkov te tovarne, ki je letos osvojila tržiči v Abesiniji in Tunisu, še preglednejši, po učinkosti pa je nedvomno še boljša razstava tovarne papirja, lepenske in kartona na Količevem. Leta 1930 je znašala proizvodnja papirja, kartona in lepenske v tej tovarni 3000 ton, lani že 8600 ton. V letih po osvoboditvi se je povečalo število delavcev za okrog 200. Tovarna oskrbuje s svojimi izdelki med drugim elektroindustrijo (prešpan), vojno industrijo, tekstilno industrijo, tobačno inmetrijo, kartonažne tovarne

Cianek sicer ni po svoji vsebini hotel vplivati na odločitve ljudskih odbornikov; je pa tako pisanje v principu napačno, saj vpliva na javnost prej, predno so ljudski odborniki o tem sploh izrekli kako besedo, in je bilo le na podlagi materiala, ki je dan odbornikom kot predlog za razpravo na sedanjem zasedanju.

Od kamniških tovarn so na razstavi posebno opaženi izdelki tovarne usnja in tovarne »Svilanit«. Tovarna »Svilanit« razstavlja skupaj z jarko tovarno »Induplati«. Lahko trdimo, da so izdelki slednje v primeri z odličnimi izdelki: frotrikami, šali, kratavami in broketi iz tovarne »Svilanit« nekako v senci.

Morda je jarko tovarna tekstilnih izdelkov kamniško razstavo nekoliko podcenjevala, ali pa je bila v stiski za čas, kakor trdijo zastopniki posameznih panog gospodarstva, zlasti mizarji. Vsekaror tovarna »Svilanit« zasluži vso finančno pomoč za razširitev svojih obratov. To velja še za prenekatero drugega razstavljavca iz kamniškega okoliša: za tovarno na Količevem, ki potrebuje še nadaljnjo opremo za proizvodnjo kartonov in tudi mnoge druge. Kamniška tovarna usnja, ki se je v zadnjem času znatno modernizirala: med ostalim so zgradili strojnico in strojinico in nov tovarniški dimnik, razstavlja vrsto novih izdelkov. Svinjski safian, originalni safian iz kozjih kož, kože iz ovčine, pripravljajo na proizvodnjo oblačilnega usnja iz ovčine. Svoje izdelke izvažajo med drugim v Avstralijo, ZDA in Tanager, Francija, Italija in Zahodna Nemčija pa so njeni najpomembnejši odjemalci. Skupaj s kamniško tovarno usnja razstavlja tudi tovarna usnjene galanterije »Toko« iz Domžal. Kakovost kot vedno odlična!

Morda bi bilo »velikem kmetijskem laboratoriju«, Čečeniku in Črnelcu pa o »Arboretumu« in še v številnih drugih podjetjih, ki razstavlajo.

V sklopu kamniške razstave je tudi razstava plemenske živine; skratka: v vseh razstavnih prostorih bo najbolj razvjen človek našel nekaj, kar ga bo resnično zanimalo.

J. K.

-ms-

V ZALOŽBI

»GOSPODARSKEGA VESTNIKA«

LJUBLJANA, TRŽAŠKA CESTA 3

BO IZŠLA V PRVI POLOVICI SEPTEMBRA BROŠURA:

»UPRVLJANJE STANOVANJSKIH HIŠ IN NAJEMNINE«

Brošura bo obsegala razen prečiščenega besedila Uredbe o upravljanju stanovanjskih hiš tudi vse temeljne zvezne predpise o upravljanju stanovanjskih hiš in o najemninah in tiste odloke ljudskih odborov, ki predstavljajo zaključne temeljne sisteme, po katerih so se ravnali nekateri ljudski odbori pri izdaji ustreznih odlokov. V posebni razpravi bo dan pregled, komentar in nekateri načelni odgovori na vprašanje družbenega upravljanja stanovanjskih hiš, stanovanjske pravice, stanovanjske zaščite in stanovanjske pogodbe, postopka vključevanja stanovanjskih hiš v stanovanjsko skupnost, upravljanja poslovnih prostorov in določevanja najemnin. Na koncu brošure bo še Uredba o plačah hišnikov in pregled pravnih predpisov o prodaji hiš, o ugodnostih ter olajšavah za individualno graditev stanovanj, kakor tudi pregled pravnih predpisov o najemninah za stanovanjske in poslovne prostore po letih. Brošuro je sestavil in priredil Tone Klimentič.

Brošura je važna za vsakogar, predvsem pa za hišne svete, stanovanjske skupnosti, stanovanjske uprave, ljudske odbore itd. — Brošura bo tiskana le v tolikih izvodih, kolikor bo naročil.

Hkrati oblašujemo, da imamo na zalogi UZANCE ZA SPLOŠNI BLAGOVNI PROMET (v slovenski) po ceni 150 dinarjev in POSLOVNO KORESPONDENCO po ceni 200 dinarjev.

DELOVNI KOLEKTIV TITOVIH ZAVODOV LITOSTROJ in njegova SINDIKALNA PODRUŽNICA sporočata žalostno vest, da se je dne 27. avgusta 1954 zaradi prometne nezgode smrtno ponesrečil učenec v gospodarstvu, tovariš

TOMAŽ VRHOVEC

Mladega vojaknika bomo ohranili v najlepšem spominu.

Na zadnji poti ga bomo spremlili dne 29. avgusta 1954 ob 15. uri izpred Andrejeve mrliške veže na Žalah.

OB ROBU dogodkov

»Velike sanje«

Ce bi vsi stvari vzeli le z lahke plati, potem bi se nas komajda tikala. Navsezadnje, stvar Avstrije, ce samih je, ce se jim ljubi prenašati je dolga leta trajajoče zalozvanje nekaterih njihovih rojakov za »svetim rimskim cesarstvom«; ce so jim včasih liricno-osladni opisi kraljevega žezla, njegove prave ali subsidiarne krone, njegovih oblačil in drugih rekvizitov, ki delujejo hkrati »cesarsko, kraljevsko in apostolsko«; ce se jim da poslušati zgodbe o bogaboječnosti, kreposti in modrosti katoliške habsburške cesarske kraljevske hiše... Skratka, njihova stvar je, ce jo trpe ali pa napravijo konec tisti nastalji za habsburškim cesarstvom, ki je dober čas polni strani dela avstrijskega tiska.

Točneje rečeno, to bi bila le njihova stvar, ce... Ce bi bila vsa ta glorifikacija pokojnega cesarstva namenjena le kot zadnja posvetna uteha že zdavno upokojenim bojarom in bojaricam, raznim kavalerijskim ritmistrom a. d., pač vsem tistim, ki so v črno-zolti eri dvočlovega orla iskali in našli svoje veliko veselje in se večji užitek.

V takem primeru bi pač, kljub vsi njeni nedoseženi neokusnosti, svoj stvar vzeli le z lahke plati in prepustili Avstrijcem, da sami razglabljajo, zakaj izmed vseh del, kjer so še monarhije po zlu, ravno v republikanski, po voličarstvu vedno bolj socialistični Avstriji, tako intenzivno obujajo spomin na katoliško cesarstvo.

Vendar tega le ne moremo tako lahkomno vzeti. Kajti, naj bo to veliki vatikanski Evropejec Oto Habsburški, ki mu del avstrijskega tiska ob vsaki uri daje prostora, kolikor mu je volja, naj bodo to romantične k. u. k. zgodbe, naj bodo to sestavi raznih modronov, ki ob obletnicah sarajevskega atentata modrnijo, kako bi bilo v tej utrujeni Evropi vse z voščami poslano, ce bi ne bilo sarajevskih krogel, vse ima svoj določen namen. Določen, pa tudi kaj lahko spoznaven namen. Sestavka katoliškega tednika »Die österreichische Furche« (»Avstrijske brazde«) nam ga skoraj plastično predajo, ko nam pripovedujejo, kako ne gre zavreči »nadnacionalne, univerzalne cesarske ideje, ki združuje kraljevstva, narode v višjo skupnost, v kateri naj bi vladala mir in pravičnost«. Ko nam barvito slikajo, kako bi prišlo ob utelešenju te ideje »svetega rimskega cesarstva« do močnega evropskega središča, do »velice red« (»Ordnungszelle«), ob kateri bi vsa Evropa ozdravela.

Saj, v tej od vojna utrjeni Evropi je vedno še marsikaj narobe, a vendar se vedno veliko, veliko premalo, da bi kdorkoli želel vrniti svetega rimskega cesarstva. Najmanj pa menida še narodni nečednjah kronum.

Kajti, tem je ta »Ordnungszelle« zelo dobro, predobro poznana. Dukatert so se seznanili z njo. Priznati, ko so bile njene barve črno-zolte, njen grb pa dvočlove orla (simbol združevanja zahodnorimskega in vzhodnorimskega orla), drugič, pa ko jo je hotel uresničiti takšno, kakršno nam jo sedaj ponujajo, enoglavni orla s kljukastim križem.

»Velica red« se res ni mogla nikoli razviti. Po vojnah, do katerih je ob njej prišlo, so jo prvičrat pokopali novembra 1918, drugičrat pa maja 1945. In, vse kar je od nje ostalo, so — kakor prav »Die Furche« — velike sanje.

Sanje ponekod junakov kljukaste, drugod pa vitezov rimskega križa, od katerih slednji vedno znova obujajo misel na zapeljivo bodočnost habsburške monarhije: »Spremenjena v zvezo svobodnih narodov, povečana z razširjenimi Poljsko, Srbijo in Romunijo, vzhodno in zahodno cesarstvo hkrati, trdnjava miru, transformator dobrih zakonov Evrope, obramba pred balkanizacijo Evrope...«

Končno, tu smo. Tu je ost teh vatikanskih oravcev, ki v isti številki avstrijske »Brazde« pripovedujejo, kako bi se »politica katoliškega prebivalstva Jugoslavije, ki je bilo stoletja trden del Avstrije«, ce bi jo mogla, izselila tjakaj, seveda le v narocje »svetega rimskega cesarstva«. To je tista vsepovsod pričujoča, v vseh sestavkih jasno izražena protijugoslovska konica: »...obramba pred balkanizacijo Evrope...«

Res, dovolj je teh nesmiselnih velikih sanj, dovolj je teh vatikansko-habsburških neokusnosti, ki nam jih ponujajo tokrat prek druge republike. Morda se bo le našel tudi kakšen avstrijski republikanec, ki mu bo ta škodljiva nastalija le začela presaditi.

Povabilo pakistanskih parlamentarcev v Turčijo

Karachi, 28. avg. (Reuter) — Pakistanska ustavodajna skupščina je sprejela povabilo turške velike skupščine, da pošlje delegacijo 15 članov parlamenta v Turčijo letos konec meseca decembra. Predsednik Pakistanske skupščine je izjavil, da je bilo turško vabilo od vseh članov skupščine sprejeto.

RAZPRAVA O EOS V FRANCOŠKI SKUPŠČINI

Ozračje splošne negotovosti

Prvi govornik je bil Jules Moch, ki je v imenu zunanjepolitičnega odbora predlagal odklonitev ratifikacije pogodbe o EOS

Pariz, 28. avg. (Tanjug). Razprava o problemu ratifikacije pogodbe o EOS, ki bo verjetno prišla v zgodovino bourbonske palače, se je začela danes ob 15. uri v atmosferi splošne negotovosti. Ker vlada nima svojega stališča, in niti predloga za ratifikacijo pogodbe ali pa za njeno odklonitev, je kot prvi poročal skupščini socialist Jules Moch, ki je nasprotnik ratifikacije. Svoje poročilo je podal v imenu komisije za zunanje zadeve ter je po sklepu večine članov te komisije predlagal odklonitev ratifikacije pogodbe.

Ko se je Jules Moch podal na govorniški oder, so bile vse klopi poslancev že zasedene, zasedena pa so bila tudi vsa mesta na galeriji. Po zadnjih obvestilih se je k debati prijavilo že 68 poslancev.

Ze v začetku svojega poročila je Moch naglasil, da se ta debata začela v težavni atmosferi. Poudaril je, naj bi bili vsi poslanci pri tej debati v skrbeh za bodočnost Francije in tudi

Izmenjava ujetnikov v Indokini

Zamenjavo je oviralo vietnamsko poveljstvo — Izjava predsednika vlade Kambodže

Saigon, 28. avg. (AFP). Glede izmenjave ujetnikov je francosko vrhovno poveljstvo objavilo, da je do zakasnitve izmenjave ujetnikov prišlo zaradi tega, ker je zamenjavo oviralo vietnamsko poveljstvo, ker je začelo zamenjavati ujetnike šele 18. t. m. Zaradi te zapoznitve niso mogli biti izmenjeni ti vojni ujetniki do 26. t. m., kakor je določila mednarodna komisija za kontrolo premirja.

Samomor japonskega funkcionarja

Tokio, 28. avgusta. (AFP). — Funkcionar japonskega ministrstva za zunanje zadeve Higurasi, ki je bil osumljen udeležbe v razkritem vohunstvu, se je ubil na ta način, da je skočil skozi okno četrtega nadstropja poslopija, v katerem je čakal na zaslišanje. Obtožen je bil, da je bivšemu članu sovjetske misije na Japonskem Rastvorovu dal volunške podatke. Rastvorov je, kakor znano, dobil zatočišče v ZDA, izdal pa je prej mnogo svojih sodelavcev in tako so tudi na Japonskem razkrili in obtožili večjo skupino sovjetskih vohunov.

Izjava predsednika japonske vlade

Tokio, 28. avg. (AFP). Predsednik japonske vlade Jošida je izjavil na tiskovni konferenci, da je glavni namen njegovega potovanja po svetu, da bi se doseglo tesnejše sodelovanje z Veliko Britanijo, ZDA in tudi z državami jugovzhodne Azije. Predsednik Jošida je poudaril, da je neogibno potrebno, da bi ZDA podpre Japonsko v zvezi z britanskimi nameni v jugovzhodni Aziji. Govoril je tudi o posledicah druge svetovne vojne ter poudarjal, da je Japonska pripravljena poravnati škodo, ki jo je drugim storila med drugo svetovno vojno, vendar pa se po njegovem mnenju vprašanje reparacij obravnava po »zastarelem pojmovanju«. V prvi vrsti je treba popirati tudi tiste, v drugi svetovni vojni premagane države, ki kažejo dobro voljo, da bi sodelovale pri obnovi vsega, kar je vojna opustošila.

Nova vlada Kambodže

Pnom Penh, 28. avg. (AFP). — Novo vlado Kambodže je sestavil Pen Nut, namesto prejšnjih dvanajst je v novi vladi samo deset ministrov. Na tiskovni konferenci, ki je bila prirejena tokaj po sestavi nove vlade, je Pen Nut poudaril, da Kambodži ni bila potrebna Zeneva za nove volitve in za sestavo nove vlade.

Britanska pomoč poplavljenjem v Indiji

London, 28. avgusta (Tanjug). Britanska vlada je sklenila, da bo poslala žrtvam poplav v Indiji, Nepalu in Pakistanu medicinskih in drugih potrebščin v znesku 100.000 funtov.

Pakistanski minister v Kairu

Kairo, 28. avg. (AFP). Pakistanski minister za preskrbo in industrijo Abdul Kan, ki je bil vodja pakistanske delegacije na konferenci Britanske skupnosti narodov v Nairobiju, je prispel v Kairo, kjer bo ostal 3 dni, potem pa se bo vrnil v Karachi.

Vrnitev ge. Lakšmi Pandit v Indijo

New Delhi, 28. avg. (Tanjug). Predsednica Generalne skupščine OZN ga. Vidjaja Lakšmi-Pandit se je sinoči vrnila v Indijo po svojem potovanju po Malaji in Indoneziji. Izjavila je, da je obiskala obe državi zaradi proučevanja javnega mnenja.

Nehru o indijsko-pakistanskem sporu

New Delhi, 27. avg. (AFP). Premier Nehru je danes v parlamentu izjavil, da ne more potrditi upanj, da bodo kmalu rešena sporna vprašanja med Indijo in Pakistanom. »Vsa tri važna vprašanja«, je dejal, »in sicer Kašmir, irigacijska dela in vprašanje premoženja beguncev, se rešujejo že nekaj let, na končno rešitev pa je vplivala odločitev pakistanske vlade, da bo sprejela ameriško vojaško pomoč, kar je spremenilo položaj.«

Singapur, 28. avg. (r). Ob koncu dvotedenske konference v Singapuru je kongres Svetovne mladinske zveze enoglasno sprejel resolucijo, s katero obsoja uporabo atomske bombe.

New York, 28. avg. (r). Dosele so našli 24 trupel vojaškega bombnika tipa »Dacota B-26«, ki je večkrat strmoglavil.

Ja 1952, ko je bilo na dnevnem redu vprašanje EOS ter dejal, da so že takrat ugotovili, da za pogodbo ni britanskega jamstva. Potem je razlagal, da je pogodba v nasprotju z mednarodnimi sklepi, ki so bili sprejeti v Moskvi, v Potsdamu in na Jalti, temveč tudi s sklepi samih zahodnih držav, tako n. pr. s sklepi, ki so bili sprejeti v Londonu leta 1947 in 1947, ki so določali popolno demilitarizacijo Nemčije.

Govornik je potem govoril o vojni nevarnosti, ki bi mogla biti povzročena z ustanovitvijo nemške armade. Po njegovem mnenju bi ustanovitve nemške armade kmalu omogočila nemško premoč v Evropi. »Ali ne mislite, da bo zahtevala popolno kontinentalno prvenstvo?« — je vprašal Jules Moch.

Po mnenju poročevalca Mocha so praktično vse te potente evropske pogodbe pot do ustanovitve neodvisne nemške armade. Opozoril je tudi, da pri reševanju problema Posarja še ni prav nobenih napredkov. Govorec o bruseljski konferenci je menil, da bi utegnla postati Francija izolirana od integralne politične skupnosti dežel »Male Evrope«.

Pariz, 28. avg. (r). Pričakujejo, da bo razprava v francoski narodni skupščini o EOS trajala 36 ur, vendar še ne vedo, ali bodo glasovali, ali pa bodo počakali na rezultate razgovorov z ostalimi zainteresiranimi državami.

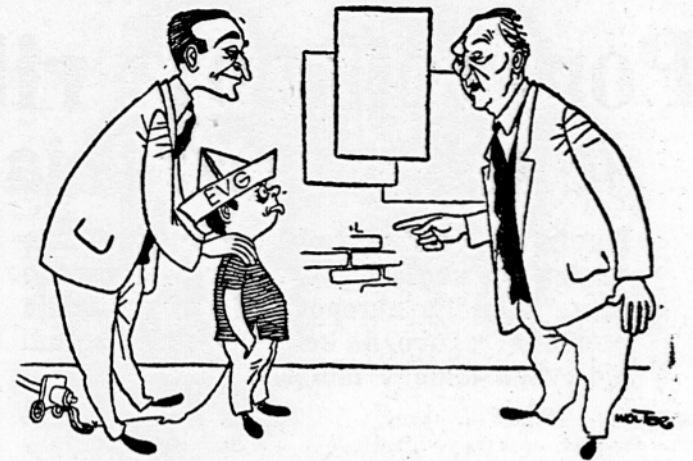
Položaj v Tunisu in Maroku

V francoskih krogih poudarjajo, da je Mendes France ponudil Tuniziji in Maroku politično prijateljstvo in sodelovanje

Pariz, 28. avg. (Tanjug). — Sinočno izjavo predsednika francoske vlade Mendes-Francea o vladnem programu reform v Tuniziji in Maroku so v tunizijskih političnih krogih in v večjem delu Maroka sprejeli z zadovoljstvom. Izjavi nasprotujejo samo pristaši bivšega maroškega sultana Ben Jusafa, in sicer zato, ker je Mendes-France dejal, da se lahko Francija pogaja samo s sedanjim sultanom.

V francoskih krogih poudarjajo, da je Mendes-France ponudil Tuniziji in Maroku politično prijateljstvo in sodelovanje. V določenih kolonialističnih krogih pa so se pojavili protesti proti načrtu reform v Severni Afriki, čeprav je opaziti, da je sedanja opozicija v vrstah francoskih kolonialistov mnogo blažja kot je bila pred mesecem dni.

Parizu potekajo zadnje priprave za razgovore s tunizijsko vlado, ki se bodo začeli med 4. in 6. septembrom. Francosko delegacijo bo vodil minister Christian Fouchet, tunizijsko pa predsednik vlade Ben Amar. Odločili so se, da bo prva seja v Tunisu, nato pa se bodo razgovori nadaljevali v Parizu.

»To naj bo otrok, ki sem ga pred dvema letoma adaptiral? Saj takrat vendar ni bil tak!« Karikatura: »Welt der Arbeit.«

Afere z orožjem je treba razčistiti!

Najdba 250 strojnih pušk in 50.000 nabojev je hudo vznemirila tržaško javnost

Trst, 28. avg. (Po telefonu). Sele tretji dan, ko se po vsem mestu širijo najrazličnejše govorice o doslej največji najdbi orožja, je tiskovni urad civilne policije izdal kratko uradno sporočilo, s katerim potrjuje, da so delavci odkrili dne 26. VIII. »določeno število nabojev municije in orožja« v starem pristanišču v bližini železniške postaje. Uradni komunikacije pa ne pove ničesar, ali

je preiskava zaključena ali se nadaljuje, kdo so krivci, kdo je pripeljal orožje in podobna vprašanja, na katera čaka tržaška javnost nujno odgovora.

V zvezi z dosedanjimi težkimi izkušnjami s skritim orožjem, je ta dogodek upravičeno povzročil med tržaškimi prebivalstvom razburjenje in ogorčenje. Vrsta dogodkov od leta 1945 dalje dokazuje, da so

orožje v Trstu skrivali in uporabljali iredentisti. To potrjujejo številne žrtve, med katerimi je tudi mala Slovenka Milka Vrabc. Sicer so pa še vsem živo v spominu lanski novembrski krvavi fašistični izgedi, na katerih so iredentisti uporabljali tudi orožje iz raznih skrivališč.

Značilen pa je odnos iredentističnega tiska, ki ne zamudi nobene priložnosti, ko gre za hujskanje proti Slovencem, pa bi sedaj zaman iskali zahtevo, naj oblasti raziščejo to zadevo, zlasti pa v sedanjem času, ko se mnogo govori in piše o možnostih sporazuma med Italijo in Jugoslavijo in o potrebi pomirjenja. Ali smatra ta tisk, da mora zadeva 40 nabojev morilskega orožja ostati zavita v tajnost? Ali morda, da je 250 brzostrelk in okoli 50.000 komadov municije (po nekaterih vesteh je to del najdenega orožja), pripravljeneh v tajnem skrivališču v skladišču, ki je pod strogim carskim nadzorstvom, dokler s pravilnosti in dokaz k pomirjenju na tem ozemlju?

Skoraj vse orožje, ki so ga do sedaj po naključju odkrili, je bilo skrito v prostorih državnih in javnih ustanov, kjer so trdnjave iredentistov. Tako je znano, da so tudi železnice ena najmočnejših oporišč iredentistične politike. In danes po Trstu javno govore, da so tudi na železnici organizirali neko tajno organizacijo s »posebnimi nameni«. Ce bi bila to resnica, potem vse to samo dovoljuje sume v čisto določeno smer. Vse hipoteze ugičanja pa bodo odpadle, ko bodo poiskali krivce, jih kaznovali in s tem bo ZVU dokazala, da izpolnjuje svojo dolžnost, skrbeti za red in varnost na tem ozemlju.

»Od odgovornih oblasti tja do najvišjega mesta zahtevamo« — piše današnji »Primorski dnevnik« — »in z nami zahteva to vse demokratično prebivalstvo, da se ne le zadržna afera, temveč tudi vse poprejšnje, do konca razčisti. Skrajni čas je, da prenehajo afera s kopičenjem orožja v Trstu, da se konča dajanje potuše izvrševalcem in pobudnikom tega nečednega posla.« S. Lenardič

Ameriško-britanski načrt je pripravljen

Po načrtu bo gospodarsko sodelovanje prav tako važno kot vojaško

London, 28. avg. (Tanjug). Iz dobro obveščenih britanskih krogov se je zvedelo, da je gotov skupni britansko-ameriški načrt o paktu varnosti za jugovzhodno Azijo. Prva skupina britanskih delegatov za konferenco, ki se bo začela 6. septembra, je odptovala že danes iz Londona na Filipine. Nekaj dni pred začetkom konference bodo funkcionarji osemih držav izvršili vse tehnične priprave, da bi šefi delegacij takoj mogli začeti razpravo o osnovnih problemih. Po pripravljenem britansko-ameriškem načrtu bo za jamčena varnost azijskim državam — podpisnicam pakta, v sistem jamstva pa bo vključeni tudi Malaja ter britanske kolonialne posesti v Aziji.

Kakor naglašajo v Londonu, se bo pakt o obrambi jugovzhodne Azije znatno razlikoval od Atlantskega pakta v Evropi. Ekonomska stran nove organizacije v Aziji je namreč prav tako važna kot vojaško obrambno sodelovanje. Sprejeta je bila britanska teza, da je ekonomska napredke zaostalih azijskih dežel v okviru pakta za jugovzhodno Azijo najučinkovitejša metoda za pobijanje »komunistične nevarnosti«. Po končani konferenci v Manili bodo imeli novo konferenco, na kateri bodo razpravljali samo o gospodarski pomoči in gospodarskem sodelovanju.

Nova Turčija in njeni ljudje

Za pred leti in tudi danes zastopuje človeku kratek obisk samo nekaterih turških mest, da vidi, kako kldije iz turške revolucije in vseh področjih novo življenje. Turška revolucija, ki je zvezana z osebnostjo Mustafa Kemala Atatürka in njegovimi najožijih sodelavcev, med katerimi je tudi sedanji turški državni predsednik Dželal Bayar, je popolnoma zavrgla nazadnjaško teorijo o nezdržljivosti narodne biti z evropskim progresivizmom, odpravila je versko in aristokratsko nadvlado ter ju nadomestila z laičtvom in republikanstvom, osvobodila je žene ter Turčijo odprla vsem tokovom zahodne civilizacije.

Iz prve svetovne vojne je izšla nekdanja Turčija kot premagana država na strani Nemčije in Avstrije in njen zadnji sultan, ki je bil hkrati tudi verski poglavar — kalif, je mislil, da bo ohranil svoj položaj, če se še bolj kot ostala dva premaganca podvrže zmagovalcem. Namena njegove popolne kapitulacije sicer široki sloji prebivalstva niso razumeli, popolnoma pa ga je razgledal Mustafa Kemal kot vojskovodja in državnik. Njegov boj za osvoboditev in preureditev Turčije se je začel že leta 1919. S sevrsko mirovno pogodbo od 10. avgusta 1920 je Turčija izgubila večino svojega azijskega ozemlja. Turške pokrajine so zasedali Francozi, Angleži, Italijani in tudi Grki, ki so bili že 15. maja 1919 v Smirni.

Osvobodilno gibanje Mustafa Kemala je tako napredovalo, da je bila 23. aprila 1920, še preden je bila podpisana sevrška mirovna pogodba, na skupščini predstavnikov vseh turških pokrajin v Ankari

države je postala Ankara. Ustavno nove Turčije, ki je bila sprejeta od predstavnikov osvobodilnega gibanja že leta 1921, so v nekaterih točkah spremenili leta 1924. Po novem tekstu ustave je bilo poverjeno veliki narodni skupščini, da izmed svojih članov voli predsednika države.

liko razburjenje med konservativnimi ljudskimi množicami, zgodilo pa se je to, kar so pozneje večkrat poudarjali turški pedagogi in sociologi: »Bilo je potrebno Turku takoj sneti stalno pokrivalo fes, da bo začel misliti z odprto glavou.«

Kemal Atatürk se je dobro zavedal, da revolucija ne more biti sentimentalna, kakor kakšen upravitelj arheološkega muzeja. Ko so turškega človeka morda tudi prisilili, da je prevzel evropsko nošo ter dal klouk ali čepico na glavo, se je prav kmalu videlo, da se je zavednost tega »evropeiziranega« človeka zelo dvignila. S splošno uvedbo latinice so vse turška mesta približala evropskim mestom, čeprav je bilo s tem konec slikovitosti najrazličnejših javnih napisov. Nepričakovano hitro se je izkazalo, da je nova Turčija država malega človeka, ki ne pogreša orientalske slikovitosti. Ljudje mlade Turčije se niso več brigali za umiranje starega sveta, kakor se tudi življenja polni ljudje ne oklepajo preteklosti, temveč se popolnoma posvečajo prihodnosti.

Kemal Atatürk je pregledal umrl že 10. novembra 1938, njegovo delo pa je v tem nadaljevanju posebno važna zmagaja demokratične stranke sedanjega predsednika države Bayara pri volitvah 14. maja 1950. Pred temi volitvami je bila na oblasti republikanska stranka, ki jo je ustanovil Mustafa Kemal Atatürk, a ker sama ni mogla biti kos velikim problemom, je nova demokratična stranka s svojim delom in tudi s svojim volilnim uspehom izpolnila veliko vrzel v razvoju nove Turčije.

Sedanji predsednik turške republike Dželal Bayar v času osvobodilnega boja Kemala Atatürka

Pomanjkanje rib na Jadranu je težko prizadejalo naše ribištvo

Združenje morskega ribištva se je obrnilo na izvršni svet FLRJ za hitro intervencijo in za sprejetje ukrepov, ki naj pomagajo prebroditi težave, do katerih je prišlo zaradi »jalovega leta« v morskem ribolovu

Vse naše ribiške gospodarske organizacije ob obali Jadrana od Trsta do Bujane so organizirane v Združenju morskega ribištva Jugoslavije. S svojih sestankov, na katerih so razpravljali o položaju, ki je nastal zaradi katastrofalnega slabega pojava rib v letošnjem letu, so poslali Zveznemu izvršnemu svetu resolucijo za hitro pomoč morskemu ribištvu.

Nezanesljivost surovinske osnove — pravijo v resoluciji — je značilnost gospodarske panoge morskega ribištva, ter mu prav to določa posebno mesto med gospodarskimi dejavnostmi. Vzroki večjega ali slabšega pojava rib so popolnoma neodvisni od vlaganja dela in sredstev. Niti v praksi, niti v znanosti niso doslej iznašli ničesar, kar bi lahko vplivalo na večji pojav morskih rib. Z večjimi napori, večjim trudom in porabljenjem sredstev ni možno v morskem ribištvu preprečiti izostanka pojava rib. Da, celo niti približno predvideti tega ni možno.

Naše morskoro ribištvo je bilo v vojni skoraj povsem uničeno: ribiške ladje potopljene, mreže in orodje uničeno, tovarne opljene in porušene. Nova Jugoslavija je dala polno pomen morskemu ribištvu, ki mu po pravici pripada: velika sredstva in veliko truda je bilo vloženo za obnovo in razvoj ribištva. Zgrajena je bila močna ribiška flota, nabavljeno sodobno orodje za ribolov, v gradnji je veriga frigorifikacije, tovarne so obnovljene in mehanizirane. To je imelo svoj rezultat tudi v uspešnem lovu.

Lov morskih rib se je dvignil od 9500 ton predvojnega povprečja na 16.000 ton letnega povprečja po osvoboditvi. Konzum svežih rib se je skoraj podvojil, izvoz ribjih konzerv, ki ni pred vojno nikoli dosegel 1000 ton na leto, pa je dosegel lani rekordno višino 3500 ton in nam prinesel skoraj poldrug milijon dolarjev.

Letošnje pomanjkanje rib pa je ta napredek močno zavrla. Tako imenovane plave ribe se je pojavilo tako malo, da tega že desetletja ne pomajajo. Plava riba (sardela, inčun, skuša, papalina) pa je gospodarsko najvažnejša riba, saj je pomenila doslej 75 do 80 % vsega lova. Ta riba pomeni blagostanje in obstanek naših ribičev oziroma njihovih gospodarskih organizacij.

Položaj je toliko težji, ker se riba ni pojavila prav na tistih področjih, na katerih je bil v tih mesecih največji in najuspešnejši lov. To so področja dalmatinskih otokov Visa, Hvara, Korčule, Brača in Kornatov. Drugače bogata

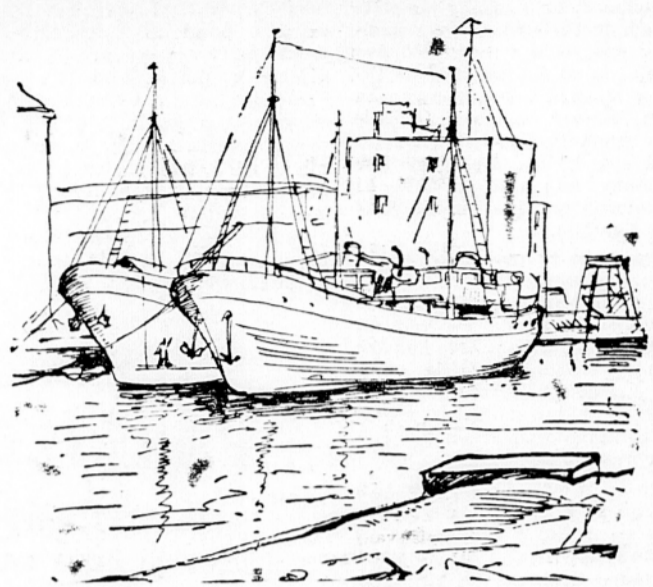
S filmskega platna Sestrična Rahela

Romani Daphne du Mourier si nimajo posebne literarne vrednosti, vendar so kaj privlačni za filmsko realizacijo, ker vsebujejo dokajšnji del skoraj kriminalne napetosti, sentimentalne romantike in grozljive misterioznosti. Kar vsekakor zelo privlači povprečnega bralca in gledalca, katerima gre v zadnji konsekvenci le za plehko čustveno vzburkanost in ginjenost. Odtoč uspeh romanov te pisateljice in odtoč tudi uspeh filmskih realizacij, prirejenih po njenih knjigah.

Sestrična Rahela je že drugi film, ki ga gledamo po romanu pisateljice Daphne du Mourier. Prvi film, ki smo ga gledali, je bila Rebecka, in zdaj je nabavilo podjetje za razdeljevanje filmov Vesna iz Ljubljane še Sestrično Rahelo, ki jo je izdelal ameriško filmsko podjetje 20th Century-Fox.

Tudi v Sestrični Raheli kot pri vseh romanih te pisateljice smo pričla nenavadni zgodbi, ki se odvijata pred dobrim stoletjem v glavnem na angleškem delu pa tudi v Italiji. Film se zato razumljivo dogaja v tajinstvenem in meglenem delu Anglije, v Cornwallu, prepoin je čudnih prireditev, nenavadnih preobratov, potikavanj, sumničev, skrivnostnih smrti in umorov in razumljivo, tudi blazne, strastne in nenavadne hubezni. Sprehajamo se po mraznih gradovih, prisluškujemo pošastnemu in romantičnemu sumenju mornja — vsega tega je poln ta film, ki preračunano drži v napetosti in čustveni vzburkanosti na povprečnega gledalca od začetka do konca.

Vendar — kljub tej vzmeroma »poceni« vsebini film vendar obrtniško odlično izdelan, režiser (Henry Coster) kot scenarist (Joseph La Shelle) sta znašla solidno izkoristiti in uporabiti vse filmske elemente dobro in suvereno, tako da v čistem filmskem smislu ne moremo tega filma nikakor grajati. Se celo več: vloga skrivnostne angleško-italijanske grofice, ki jo sijajno in preperitno znana igralka Olivia de Havilland, kakor tudi vloga njenega partnerja Richarda Burtona kot mladega angleškega plemiča, pomenita že pravo umetniško interpretacijo in doživetje, kar pa je tudi najprivlačnejše in najpomembnejše pri tem v vsebinskem in človeškem smislu tako revnem in povprečnem filmu. D. Z.

Milni na Braču, ki že več mesecev niso izplačale svojim družinam niti dinarja zaslužka, ker jim lov ne pokriva niti stroškov za nafto in pogon motorjev in petroleja za svetilke. Obe združbi pa lahko služita za vzor po svoji strokovnosti in delu.

Združenje morskega ribištva predlaga v svoji resoluciji vrsto ukrepov, ki naj bi jih sprejel Zvezni izvršni svet za hitro pomoč ribiškim gospodarskim organizacijam. Med drugim predlaga odložitve plačila obresti na osnovna sredstva, davka na dobiček do 31. avgusta 1955, kakor tudi vplačila v amortizacijski sklad za vse leto 1954. Do istega dne naj bi se odložilo tudi plačilo anuitet za odplačila vseh vrst investicijskih posojil za vsa podjetja in združbe, ki se ukvarjajo z ribolovom in s prometom morskih rib.

Predlagajo tudi, naj bi se jim povrnilo, kar so preveč vplačali zaradi prenizko odmerjene mere regresa na gorivo, mazivo in petrolej, ki so ga morali plačevati dvakrat, pa celo trikrat dražje kakor lani. To je bilo sicer sredi leta spremenjeno, predlagajo pa, da bi prišel ta sklep oziroma po-

pravek veljati s 1. jan. 1954. Med številnimi predlogi je tudi predlog, ki pravi, da je zaradi slabega lova nemogoče kriti materialne stroške za normalno vzdrževanje in ohranjanje osnovnih sredstev: ladij, motorjev, mrež in drugih ribiških naprav, kakor tudi proizvodnih stroškov in režije za reden ribolov. Zato predlagajo, da bi se jim omogočilo dobiti brezobrestno posojilo ali posojilo z minimalno obrestno mero za pokritje omenjenih izdatkov in z rokom povračila do konca l. 1955.

Ti ukrepi (od katerih smo omenili le nekatere, bi pomagali — pravi resolucija — prebroditi krizo, v katero je zapadlo pomorsko ribištvo z letošnjim »jalovim« letom.

IZ BELE KRAJINE

ADLESICI. »Adlešička tamburica« je nedavno končala svojo turnejo po Hrvaški in Sloveniji. Pod vodstvom prof. Mirka Ljublička je nastopila v Karlovcu, na Reki, v Postojni in Ljubljani.

Za šport in lepoto samo kozmetični izdelki — Ne pozabite

Cankarjevo rojstno mesto praznuje

Vrhnik se živahno pripravljata za proslavo 50-letnice svoje šole. V osnovni šoli, kjer je sedaj tudi nižja gimnazija, je v vseh prostorih že pripravljena obilo razstavnega gradiva. Razstava sama bo prikazala kulturno dejavnost vrhniške šole. Z razstavo slik in gospodarske dejavnosti v šoli bo združena tudi gospodarska razstava vrhniških podjetij. Hkrati s 50-letnico osnovne šole pa praznuje 50-letnico tudi združena mlekarica na Vrhniki. Bogat kulturni spored bo trajal od 29. avg. do 6. septembra.

Bogata je kronika šole na Vrhniki ki sega še v čase Marije Terezije. V kroniki piše, da je bil prvi učitelj vrhniške šole Janez Ozidek, ki je poučeval v mežnariji leta 1796. V dobi Napoleoneve Ilirije so v šoli poučevali tudi v slovensčini. V letu 1824 pa se je zanimanje za izobrazbo med Vrhnikičanmi poživilo in so v Jelovskovi hiši preuredili dve večji sobi v učilnici.

Stevilo ukaželjne mladine je vidno naraščalo. Tako je leta 1846 obiskovalo šolo že 109 otrok. Zato je takratni občinski odbor začel premišljevali o zidavi šolskega poslopja. Leta 1852 je občina adaptirala mežnarijo za šolo in sicer 2 sobi za učilnico in učiteljevo stanovanje. Od tega leta dalje je imela Vrhnika skromno, a lastno šolo. Dolgo vrsto let so govorili o zidavi nove šole. Stevilo šoloobveznih otrok je iz leta v leto naraščalo, z zidavo so rešili vprašanje le za nekaj let. Leta 1885 so odprli že ločeno deško in dekliško šolo, ki je imela po dva razreda. Od leta 1876 do 1898 ni Vrhnika razpravljala o zidavi šolskega poslopja, čeprav so bile vse učilnice v raznih stavbah premajhne. Šele v tem letu se je takratni župan Gabrijel Jelovek močno zavzel za zidavo nove šole, ki naj bi sprejela vsaj 700 učencev v učilnice. Bil je hudo boj s takratnimi nasprotniki, da je prodrl s svojim predlogom na občinskih sejah. Načrti

so bili v juliju 1901 gotovi in poslani višji šolski oblasti v pregled in odobritev, a nastale so težave glede zemljišča, ki so zavlekli zidavo do 1903 leta. V letu 1905 pa se je začel pouk v novi, sedanji šoli.

Sedaj je v tem poslopiju osnovna šola za Vrhniko in okoliške vasi ter nižja gimnazija, ki jo je v letu 1954 obiskovalo 627 učencev. Poleg tega ima Vrhnika še otroški vrtec pod vodstvom osnovne šole.

Danes, dne 29. avgusta, bo otvoritev velike gospodarske razstave v šoli. Skoraj vsa

ni ljubljanske Opere priredili večer opernih arij. Tudi v ostalih dneh bodo kulturne prireditve, pri katerih sodeluje mladina, a v nedeljo, dne 5. sept. pa bo tako imenovan »Kmečki dan«. Začel se bo z razstavo živine, nato bo revija in tekmovanje koscev ter traktoristov in konjske dirke.

V tem tednu želi Vrhnika pokazati, da koraka skupno z našo skupnostjo v socializem, hoče pokazati napredek, ki ga je dosegla po osvoboditvi, hoče poudariti, da je upravljanje

Cankarjeva rojstna hiša

podjetja so razstavila svoje izdelke. Ta dan bodo tudi revije, obilne tekme v waterpolu, a dve obilni prireditvi »Svoboda« otvoritveno predstavo »Srečni dnevi«. V ponedeljek bodo čla-

naših podjetij v pravih delavskih rokav. Vsi pa želijo, da se tako iz bližnje in daljne okolice potrudijo delovni ljudje na Vrhniko in si ogledajo delo naših rok.

pisma uredništvu

Prevelika rigoroznost

V sredo 25. t. m. se je v uredništvu zglasila Cilka Sumecnik iz Velike Ljogine in v jokcu pripovedovala naslednji dogodek:

Z jutranjim »Vrhničanom« se je pripeljala v Ljubljano, da bi z izposojenim denarjem kupila knjige za fanta, ki ga ima v reji. Na postaji Drenov grič je kupila vozni listek. Hotela je plačati s tisočdinarskim bankovcem, toda postajenačelnik ni imel drobiža. Zato ga je morala vrniti tik pred odhodom vlaka. Kljub temu pa, da je sprevodnik videl, da je imela vozni listek že v rokah, a ga je moral vrniti samo zato, ker ni bilo drobiža, ji je na vožnji poleg vozne cene zaračunal tudi 100 din kazni. Na direkciji v Ljubljani, kamor se je pritožila, so ji nato odgovorili, naj naredi prošnjo na postajo Drenov grič, da ji bodo tam vrnili tistih 100 dinarjev.

Sumecnikova je siromašna žena, brez premoženja. Ima le majhno pokojnino ter prav tako revnega fanta v oskrbi. Zanj zato sto dinarjev ne pomeni majhne vsote. Prav zato in posebno še, če so predpisi tako strogi, naj bi železniške postaje imele pripravljen

drobiž, ali pa naj odgovorni ljudje na železnici premišlijo, če bi se dali prepisati kako spremeniti, da ne bi prihajalo od takih rigoroznih in nepravilnih postopkov in nato prošnja za vrnitev na tak način odvzetih zneskov. —ms—

V Bovcu je res lepo...

Tako smo prepevali veseli ljubljanski pionirji, ko smo uživali diš naše prelepe Primorske v majhnem mestecu Bovcu ob reki Soči.

Hodili smo na dolge in kratke izlete k slapu Boka, k spodnji in zgornji avstrijski trdnjavi Ključ, v vasi Čeršnja, Kal. Koritnica. Šli smo tudi k umetnemu jezeru, ki služi hidrocentralni Plužno. Peljali smo se z avtobusom na sedlo Predil k tromerji, nazaj grede pa smo šli peš do loga pod Mangartom. Prelepa pot je bila to. Šli smo na več izletov. Veselili smo se ob pogledu na reki Soči in Koritnico in na prekrasne kraje okoli Bovca.

Prav gotovo si je vsak izmed nas okrepil zdravje v tem gorskem svetu in ob tako dobrih hrani. Za vse nas je bil to prav lep odih, nabrali smo si novih moči za šolsko leto, ki je pred nami. Breda Strnad

Naši topovi streljajo precizno

Enote JLA s področja Postojne so sredi preteklega tedna priredile v okolici Pivke ostro streljanje z vsemi vrstami topov. Vaja, ki jo je vodil artiljerijski podpolkovnik Aleksander Zupanc-Aco in so ji poleg številnih aktivnih oficirjev na čelu z generalnim majorjem Markom Perličem prisostvovali tudi večje skupine rezervnih oficirjev iz Ljubljane, Postojne, Hirske Bistrice in Pivke, je kljub svoji obsežnosti in zato tudi kompleksnosti dosegla izreden uspeh v hitrosti in preciznosti streljanja. Njena posebna značilnost pa je v tem, da so prvič nastopile tudi nekatere vrste najnovjših in najmodernejših topov, nadalje, da je bil prvič uporabljen nov sistem komande, ko se iz enega samega središča usmerja topovski ogenj tudi večjih in številnih artiljerijskih enot, tako da en sam top z nekaj streljajmi zajema cilj lahko tudi za več sto topov, predvsem v tem, da je bila tolikšna preciznost zadetkov dosežena kljub okolišnosti, da so možva enot sestavljali izključno le rezervisti z dvomeščne vojne vežbe.

Mi pa smo nekako v sredini med obema, od vseh strani obdani s številnimi na pol obrabljimi hrbiti ter uživamo na toplem soncu.

Prijazni podpolkovnik Zupanc nam tolmači situacijo. Sovražnik prodira iz Ljubljane proti Rakeku in Postojni toda naše sile so ga zaustavile na liniji Logatec — Rakek — Grahovo — Stari trg. Po neuspehu v smeri proti Postojni je izvršil pregrupacijo svojih sil, uporabil nekatere stroje rezerve in vrnel nekaj svojih enot iz smeri Postojna v smer Lož—Mašun s ciljem, da izvrši pri Mašunu prodor in vpad v dolino Pivke ter udari našim silam v bok in hrbet. Ce bi se mu to posrečilo, bi zelo olajšal prodiranje svojih sil.

Pod mrežo obloženo z gostim, svežim vejevjem, stoji vkopan top in okoli njega postavnosti in zagoreli rezervisti. Prostor pod mrežo je toliko, da komodno stoji pod njo 20 ljudi. Mlad podoficir, prav tako rezervist, nam predstavi orožje in gladko ter podrobno obrazloži njegov sestav in lastnosti.

»Nova havbica, model ta in ta, kaliber 105 mm, sestoji iz ...« Ogledujemo si vsak del posebej, gledamo skozi njene precizne optične priprave, občudujemo notranjost cevi in tipamo granate. Ogledamo si še številne rove okoli nje in presno radio postajo, in že hitimo naprej k havbicam kalibra 150 mm.

Na trati nekaj kilometrov višje od topovskih položajev je živo. Velika skupina aktivnih oficirjev v uniformah in rezervnih v civilu je polegla po tleh poleg majhne, iz dračja narejene kolibe.

Ta so na gosto preprežena s telefonskimi žicami. Skozi daljnogledne opazimo po bližnjih gričih opozovalnice, po grmovju, po kotanjah in med bližnjimi ruševinami pa prenosne radiopostaje, avtopark, staja za konje, ambulanto in druge vojaške objekte, sene, vse tako zamaskirano, da ničesar ne opaziš, dokler nisi čisto blizu.

Na severozahodu štrli v nebo pomoniš Namos, na jugovzhodu pa stožasti Snežnik.

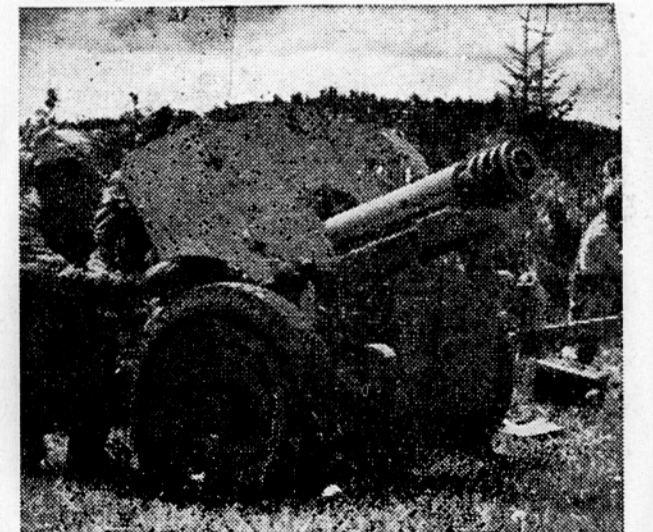
skva artiljerijska grupa, »DAG« divizijska artiljerijska grupa, »KV koncentrična vatra« in »NZV nepokretna zaporna vatra«.

Potem se je začelo. Najprej s korekturnim streljanjem. Podpolkovnik Bombač, šef zvez, je oddal po radiu komandantova povelja in v zrak švignejo tri rdeče rakete.

Takoj zatem je v daljavi počil top in po zraku je nekaj zavrcalo. Po nekaj sekundah je počilo tudi na cilju, toda kakih sto metrov pred njim. Na hribu smo s prostim očesom razločno videli eksplozijo granate.

V malih prestedkih je sledilo še nekaj granat iz enega in istega topa in korektura je bila opravljena. Po dveh treh granatah, ki so padle malo pred ciljem, za njim ali levo in desno, so sledile eksplozije tik ob samem cilju, čeprav je bil ta tako majhen, da ga je bilo s prostim očesom komaj opaziti. Šlo je samo še za metre, top pa je streljal iz daljave sedmih kilometrov.

Podpolkovnik Zupanc stoji pred kolibo iz dračja in gleda na uro. Vsi napeto zremo vanj

Havbica domačega izdelka

jih glavnih sil proti Postojni. V težkih štiriurnih borbah mu je uspelo, da je prodrl ob komunikacijah iz Loške doline in napravil precejšen žep v naše vrste na črti Snežnik-Milnjo—Pišišče—Tuščak. Naša komanda je spregledala njegov namen in dala nalog dvema divizionoma artiljerije, da s koncentričnim in zapornim ognjem posredujejo in olajšajo pešadiji napad.

Slede tolmačenja, kako bo artiljerija izvršila to svojo nalogo. Slišali smo vrsto kratkih, ki jih sprva nismo poznali in šele počasi smo si zapomnili, da pomeni CUV »centar za upravo vatrom«, PAG »pukov-

frči po zraku kamenje in vejevje. Po nekaj minutah je ves hrib razrit in zavil v gost dim, toda granate padajo naprej, natančno toliko časa, kolikor je predvideno. Uboge živali, si mislimo, ki so jih izstrelki zaleteli na tem hribu, in kaj bi bilo s človekom, če bi se slučajno izmaknil stražam in zašel v ta pekel?

Po 23 minutah se pri radijski postaji zaslišijo zopet povelja in v zrak švignejo tri bele rakete. Topovi spet utihnejo.

Zdajje bi šla v napad pešadija, si mislimo, če bi šlo zares in če ne bi bila pri tej vaji udeležena samo artiljerija.

»Džemsi« so nas zavlekli čez vrh nekega hriba na njegove obronke na drugi strani in le streljaj pod nami leži suho dno presihajočega Petelinjskega jezera.

Po nizki travi, ki je zarasla suho jezersko dno, drse leseni tanki, ki jih priptje na dolgo vrvi vleče po vsaki strani jezera po en kamion. Kamiona vozita s hitrostjo 18 km na uro.

Ceti starih vkopanih protitankovskih topov so uperjene vsaka na svoj cilj.

Prvi strel — nič. Granata je morda za pol metra zgrešila svoj cilj in se s strahovito detonacijo raztreščila v skalovju.

Drugi strel — en tank je dobil luknjo in običal na svojem mestu, takoj zatem, ko se je začel pomikati.

Tretji strel — drugi tank se je raztreščil, da ni ostalo od njega ničesar.

Podobno je bilo s tanki na drugi strani jezera. Ko pa se je vaja ponovila, sta dva topova zadela svoje cilje že s prvim strelom, čeprav je bila razdalja med topovi in tanki približno 700 do 800 metrov. Od osemih lesenih tankov, ki so nastopili, ni ostalo drugega kakor nekaj po vsem jezerskem dnu razmetanih in razcefranih deščic.

Se grme topovi in granate s strahovito probojno silo grme v nasproten breg, zdaj v dva umetna bunkerja. Kakor prej od lesenih tankov, tako zdaj od obeh umetnih bunkerjev, zgrajenih iz kamenja, ni ostalo ničesar že po nekaj streljih, čeprav je bila razdalja med njimi in topovi še večja kakor prej pri tankih.

V zrak švignejo spet tri bele rakete in vaja je končana. Veseli in zadovoljni ter polni zelo močnih vtisov se poslovi mo od prijaznih oficirjev in »džemsi« nas potegnejo spet čez hrib nato pa po lepi asfaltni cesti nazaj proti Postojni. Mimo nas pa se vračajo v svoje baze dolge kolone zagorelih in nasmejanih topničarjev—rezervistov. Mile Smolinsky

PRIDELOVALCI ŽITARIC!

Kontrahiramo koruzo v zrnju in koruzo v storžih po kmetijskih združenih na področju okrajev: Maribor - okolica, Ptuj, Ljutomer in Murska Sobota.

Nabavne cene:
KORUZA V ZRNJU 17 dinarjev za kg običajne trgovske kvalitete;
KORUZA V STORŽIH 11 dinarjev za kg običajne trgovske kvalitete.
PREDUJEM DOBI PRIDELOVALEC: za koruzo v zrnju 10 din za kg, za koruzo v storžih 5 dinarjev za kg.

TRGOVSKO PODJETJE »Z R N O« MARIBOR

REMONTNA DELAVNICA DIP, DELNICE, telefon 14

potrebuje:

- 4 avtomehanike
- 1 avtolikarja
- 1 avtokleparja
- 1 strugarja
- 3 strojne ključavničarje
- 1 mojstra za dizel črpalke in zračnice
- 1 avtoelektričarja in naviljalca

Pogoj: samostojni v delu in večletna praksa. Nastop takoj. Plača po dogovoru.

Avtoprevoziško podjetje Postojna

obveščava vse potnike, da se od 30. avgusta 1954 do nadaljnjega ukinja začasno avtobusna proga Železniška postaja Postojna — Jama Postojna zaradi tehničnih ovir. — Proga Postojna—Bukovo bc še nadalje obratovata.

KINO

UNION: angleški barvni film »VZPON NA EVEREST«. Tednik. Predstave ob 15, 18 in 20 ur. Prodaja vstopnic za matinejo ob 9-10, za ljudanske ob 14 dalje.

KOMUNA: švic. film »OTROCI EVROPE«. Tednik. Predstave ob 15, 18 in 20 ur. Prodaja vstopnic za matinejo ob 9-10, za ljudanske ob 14 dalje.

RAHELA: amer. film »SESTRICIC RAHELA«. Tednik. Predstave ob 15, 18 in 20 ur. Ob 10 ur. je matineja istega filma.

TARAS: franc. film »TARAS BULBA«. Tednik. Predstave ob 15, 18 in 20 ur. Ob 10 ur. je matineja istega filma.

KINO »TABOR«: švic. film »OTROCI EVROPE«. Tednik. Predstava ob 20.30.

KINO »RAHELA«: amer. film »SESTRICIC RAHELA«. Brez tednika. Predstave ob 20.30.

KINO »BEZIGRAD«: ameriški film »SESTRICIC RAHELA«. — Brez tednika. Predstave ob 20.30.

PREDPRODAJA VSTOPNIC ZA FILM: »V VRTINCU« je dnevno od 8-11.30 in sicer za kino Union na dvojnišči Kina Union, vhod iz Nazorjeve ul. za kino Komuna pa na letnem telovadišču »Partizana« v Tivoliju.

SISKA: avstrijski film »GOSPODICA CASANOVA«. Ob 15, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 9 do 11 in od 15 dalje.

TRIGLAV: slovenska kinoteka predvaja francoski film »KAPTAN FRAKAS« in tednik. Predstavi ob 18 in 20. Prodaja vstopnic od 15 dalje.

LITOSTROJ: amer. kavbojski film »TOČNO OPOLDNE«. Ob 21. Danes zadnjič! — Prodaja vstopnic eno uro pred pričetkom predstave.

SENTVID »SVOBODA«: angleški film »Zasebno življenje Henrika VIII.«, ob 18 in 20.

VEVCE: angleški film »Kruta močej«.

JARSE »INDUPLATI«: ameriški barvni film »Trobente in bobne«, ob 18 in 20.

ZADOBROVA: ameriški film »Tri najstno pismo«.

KAMNIK: italijanski film »Jutri bo prepozno«.

DOMZALE: nemški film: »MAJA V TANCICI«.

CELJE »UNION«: francoski film »DRŽAVNI SOVRAZNIK ST. 1«. Ob 18 in 20.

CELJE »DOM«: francoski film »PLAČILO ZA STRAH«. Ob 16.15 in 18.15.

CELJE »LETNI«: francoski film »PLAČILO ZA STRAH«. — Ob 20.15.

BLED: angleški barvni film: »JASNY«. Predstave ob 15, 18 in 20.30. Matineja istega filma ob 10.

KRANJ — »STORIC«: švedski film: »ZARADI MOJE LJUBEZNI«. Predstave ob 15, 18 in 20. Matineja ob 16.15: angl. film »V sencih sovraštva«, ob 19.15 francoski film »Trenutek resnice«.

KRANJ »SVOBODA«: angleški film »V sencih sovraštva«, ob 15, 17 in 19. — Matineja ob 10: švedski film »Zaradi moje ljubezni«.

KRANJ — LETNI: francoski film »Trenutek resnice«, ob 19.30.

JESENICE »RADIO«: angleški film »Henrik V«, ob 18 in 20. Matineja istega filma ob 10.

JESENICE »PLAVZ«: švedski film »Gospodična Julija«, ob 18 in 20. Matineja istega filma ob 10.

OBVESTILA

KOLENDAR ŽIVINOREJSKIH PRIREDITEV

Objavljamo spremembe v datumih zadržnih živinorejskih prireditev:

5. septembra v Ptuj, okrajna razstava živine — namesto 6. septembra;

5. septembra na Vrhniki — proslava 50-letnice obstoja Zadržne mlekarne, združene z gospodarsko razstavo in razstavo živine — namesto 12. septembra;

5. septembra: Smartno na Pohorju — razstava živine;

9. septembra: Puconci — razstava živine — namesto 12. sept.;

9. septembra: Stari trg pri Ložu — okrajna razstava živine — namesto 19. septembra;

11. septembra: Poljčane — razstava živine;

12. septembra: Radohova vas — razstava živine — namesto 21. avg.;

23. septembra: Fara pri Kočevju — razstava živine;

23. septembra: Mala vas, KZ Podtabor pri Grosuplju — razstava živine ob otvoritvi Zadržnega doma — namesto 8. septembra;

26. septembra: Velika Loka pri Trebnjem — razstava živine — namesto 27. septembra;

2. oktobra: Lukovica pri Domžalah — razstava živine;

3. oktobra: St. Jernej pri Novem mestu — razstava živine — namesto 19. septembra;

3. oktobra: Fram pri Mariboru — razstava živine;

6. oktobra: Motnik pri Kamniku — razstava živine;

18. oktobra: Jezersko ob 9. uri plemenski sejem ovac;

29. oktobra: Solčava ob 12. uri plemenski sejem ovac;

Vabimo kmetijske zadrže in ostale organizacije, da organizirajo skupne ogledne teh živinorejskih prireditev.

Republiški odbor za živinarstvo pri Glavni zadrži zvezi Slovenije

Cepljenje proti kozam v Ljubljani. Ker v pomladanskem terminu nekateri otroci niso bili cepljeni proti kozam, bo za vse področje mesta Ljubljane ponovno cepljenje v petek, dne 3. septembra t. l. od 16-18 ure v Matineju domu, Krekov trg 2-I.

Od cepljenja se oprostijo otroci, ki so akutno bolni, imajo kožno bolezen, močno oslabei, slabokrvni in težje razbiti otroci, bolni na božjasti astmi, srčnih boleznih, vnetju ledvic, tuberkulozi, vnetju srednjih ušes in ušesnih veznic ter rekonvalescenti. Prav tako se ne cepijo otroci iz domov, ker obstaja kakšna kožna bolezen tudi pri drugih članih družine.

Starši, katerih otroci hočejo na eni od gorjih boleznih ali so v domu glede zdravlja otrok, ki morajo biti cepljeni, naj do začetka cepljenja preskrbe zdravniški pregled v pristojnih otroških dispanserjih in posvetovalnicah.

Za opustitev cepljenja bodo upoštevane prošnje, pridane otroške klinike, dispanserjev in posvetovalnic.

Št. 1000. Epidemioška postaja mesta Ljubljane.

„Kovina“ LJUBLJANA

trgovsko podjetje z železnino, sprejme takoj:

4 močne in zdrave VAJENCE s primerno šolsko izobrazbo — 4 razredi gimnazije z malo maturo — v UČENJE ŽELEZNINSKE STROKE.

Podjetje plača za dva vajenca hrano in stanovanje. Pismene ali osebne ponudbe poslati na Trg. podjetje »KOVINA«, Ljubljana, Stritarjeva 7

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

BO S 1. SEPTEMBROM 1954 UVEDLA ZIMSKI DELOVNI ČAS. — URADNE URE ZA STRANKE BODO OD 1. SEPTEMBRA DALJE OD 7.30 DO 11.30.

— MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA — Čopova ulica št. 3

Rudarsko topioničarski bazen BOR

potrebuje:

DVA PRIPRAVNIKA s končano ekonomsko fakulteto

TRI PRAKTIKANTE s končano srednjo ekonomsko šolo

TRI KOMERCIALISTE s končano ekonomsko fakulteto ali srednjo ekonomsko šolo, s daljšo prakso in znanjem tujega jezika (nemškega — angleškega) in

DVA TRANSPORTNO-PROMETNA USLUŽBENCA z znanjem tarifnih poslov.

Plača po tarifnem pravilniku ali po pogodbi. Stanovanje zagotovljeno. Prešnje z življenjepisom poslati personalni službi direkcije RUDARSKO TOPIONIČARSKO BAZENA — BOR

Tovarna celuloze in papirja Videm-Krško sprejme STROJNIKA z daljšo prakso za turboagregat 6500 KW za novo kalorično centralo. Plača po tarifnem pravilniku 60 din na uro. Družinsko stanov. zagotovljeno.

Svet za ljudsko zdravstvo in socialno politiko OLO — Koper razpisuje NATEČAJ za dodelitev štipendij za specializacijo zdravnikov:

- 1 otologa
- 1 kirurga
- 1 bakteriologa
- 1 ginekologa
- 1 dermatologa

Prošnjo z dokumenti dostaviti najkasneje do 10. septembra 1954 Svetu za zdravstvo in socialno politiko OLO — Koper.

KOMISIJA ZA IMENOVANJE DIREKTORJEV PRI LJUDSKEM ODBORU

MESTNE OBČINE JESENICE

RAZPISUJE

mesto upravnika

»AVTOSERVISA« NA JESENICAH

POGOJI: mojstrski izpit za avtomehanika in najmanj 15 let prakse.

Pismene vloge pravilno kolkovane poslati na tajništvo Ljudskega odbora mestne občine Jesenice do 10. sept. 1954.

„Trudbenik“

tovarna kompresorjev in pnevmatičnega orodja v Doboju,

potrebuje za konstrukcijski biro, tehnično pripravo in obrat:

strojne inženirje in tehnike

visoko kvalificirane orodjarje in strugarje

vodjo skladišča in avtoličarja

V poštev pridejo tudi mlajše osebe. Plača po sporazumu. Komfortna stanovanja za oženjene in samce takoj preskrbljena. — Ponudniki naj se javijo pismeno, osebno ali na telefon 16 (preko centr. v Doboju) upravi podjetja.

★

NIKO

★

Oglejte si naš paviljon na velesejmu v Zagrebu!

ŽELEZNIKI SLOVENIJA

Tovarna kovinskih in elektromehanskih izdelkov

Samo enoten, prizadeven in discipliniran delovni kolektiv je omogočil, da smo v proizvodnji dosegli velike uspehe.

JANKO SMID
predsednik delavskega sveta

Z usmeritvijo naše proizvodnje na potrebe trga in v iskanju novih proizvodov ter njih izdelavi smo izvojevali pomembno gospodarsko bitko.

FRANC PFAJFER
predsednik upravnega odbora

V obrtni tradiciji rojen in strokovno šolan kader daje vse pogoje napredka in proizvodnje važnih izdelkov. Ob našem novem proizvodu smo te ugotovitve še posebno veselili.

MATEVZ ŠMID, obratovodja

Ob delovnem uspehu našega podjetja se spominjamo vseh žrtev, ki so prispevale k našemu razvoju. Srečni smo v našem delu in veseli novega izdelka, s katerim tisočletni kovaški rod potrjuje svojo tradicijo in prispeva časten delež slovenski predelovalni industriji. Železniki in z njimi Selška dolina imajo v boju za socializem prav tako važno mesto, kot so ga imeli v narodnoosv. borbi.

NIKO ZUMER, poslovođa

V težnji, da naše podjetje v osamosvojitvi od inozemskega trga izdela nov proizvod, sem se lotil konstrukcije magnetnega vžigalnika. Izdelek je potrdil pravilnost konstrukcije in smo z njim dosegli nov uspeh v naši industriji; magnetnik je po učinkovitosti boljši od enakih proizvodov na svetovnem trgu, čeprav je za 14 odstotkov lažji. Preizkušnje na ioniziranem iskrišču so ravneselje in zagotavljajo visoko kakovost izdelka tovarne NIKO.

DRAGO PERKON, konstrukter

★

Magnetni vžigalnik tovarne NIKO v Železnikih — pomembna pridobitev za našo industrijo eksplozivnih motorjev

★

mali oglasi

STRANKE, ki zahtevajo pisemno naslove od malih oglasov ali kakršnekoli informacije, naj prilože za odgovor znamko za 15 din. V nasprotnem primeru ne bomo odgovarjali. — Uprava Slovenskega poročevalca.

ZAPOSLITEV

ELAPCA h konjem, vajenega gospodarskih del, potrebujem. — Erzen, Stronjem ste. II, Bled. — 13853-1

GOSPODINSKO POMOČNICO — iščem k trem osebam. Naslov v oglašnem oddelku. 13772-1

OBCINSKA PEKARNA Sempeter v Savinjski dolini sprejme takoj samostojnega poslovođa. Pomočbe poslati na gornji naslov. 13882-1

MLADO DEKLE, ki ima veselje do otok, sprejemam takoj za izdajo. (brez stanovanja). Pirnat Stane, Titova 1-b, V. nadstropje, Ljubljana. 13887-1

GOSPODINSKO POMOČNICO — samostojno v kuhinji v sprejemnem 1. oktobra. Zupančičeva ul. 12, nadstropje, vrata 12. 13892-1

REKREACIJSKO POMOČNICO — Pomočbe poslati na gornji naslov. 13882-1

MLADODAVKA želi zamenjati službo v Kranju ali neposredni okolici. Prijave na podružnico SP Kranj. 13711-1

SPOSOBNO MOC za vse pisarniške posle sprejme v stalno službo Cirman, Aljaževa 8. 13219-1

KLJUČAVNARSKO POMOČNICO, veziran v stediniki, dobi stalno mesto in dobro plačo. Pomočbe pod »Vodja« v oglašnem oddelku. 13782-1

ZASTOPSTVO za Srbijo in Jugovodino sprejemam izključno za provizijo. Potalov bi na svoje stroške, stroka soprodnica. Voja Torborevič, Kostje Stojanoviča 6, Beograd. 13853-1

PERFECTNO KUHARIKO išče za čimprej nastop Rekar, Veselova 4-V. Oglasi se pisemno ali osebno v torek in sredo od 16. do 18. ure. 13905-1

SOŠERJA SOŠERJA kjerkoli v Sloveniji iščem. Imam sošerski in mehaniški pomočniški izpit z osemletno prakso. Naslov poslati na ime: Cagan Franc, Gregorčičeva ul. 1, Maribor. 13892-1

VEŠTINO GOSPODINSKO POMOČNICO iščem, dobra plača z vsokorbo. Pomočbe pod »Poštena« v oglašnem oddelku. 13757-1

BRIVSKO-FRIZERSKO POMOČNICO (KAKA), dobro delavko, sprejemam za šivanje in bledanje. Naslov v oglašnem oddelku. 13771-1

MLAJŠIH MOSKIH moči, izkušenje in izdelave lesne galanterije, dobi takoj zaposlitev na Lesni industrijskem obratu Račimlje (Presele) pri Kanižu. Delo, postaja Jarše. 13891-1

SOŠERSKA POMOČNICA — Pleskarskega P. OČNKA, samon. kvalificiran, sprejme Jančič, Ljubljana, Vodovodna c. 7. 14060-1

MIZARSKA POMOČNICA za pobistvena dela sprejemam. Naslov v oglašnem oddelku. 13809-1

STARO ZENSKO iščem k bolnici za nekaj tednov. Naslov v oglašnem oddelku. 13771-1

KMETIJSKO GOSPODARSTVO Cenci Apače sprejme kmetijskega delovodjo za rastlinsko proizvodnjo s takojšnjim nastopom. Pogoji: kmetijski tehnik z najmanj 3-letno prakso ali absolutno nižje kmetijske šole, z najmanj 6-letno prakso. 13731-1

GRADBENO PODJETJE »Tehnika«, gradbeno in strojno, potrebuje strojno in hrano in okoliš. Delo, širina tira 0,80, za dela na gradbišču v Cerkljah. Plača in terenski dodatek po tarifnem pravilniku podjetja. Zarotoville, Koroška c. 12, Ljubljana. 13911-1

GOSPODINSKO POMOČNICO sprejemam. Zaverl Milan, Sentvid. 13944-1

GOSPODINSKO POMOČNICO samostojno, iščem za kakoli. Naslov v oglašnem oddelku ali pisemne ponudbe pod »Samostojna«. 13924-1

HISNIKA za zamenjavo stanovanja išče hišni svet. Naslov v oglašnem oddelku. 13944-1

GOSPODINSKO POMOČNICO sprejemam k 4-članski družini. Ljubljana, Celovška c. 97a. 13953-1

PLESKARSKEGA IN SOŠERSKARSKEGA POMOČNICO, samon. kvalificiran, sprejme Jančič, Ljubljana, Vodovodna c. 7. 14060-1

TRGOVSKO PODJETJE v Ljubljani išče komercialnega referenta in ekonomsko administrativnega referenta. Iskanje stroške z večletno prakso. Pomočbe z navedeno deseterdne službovanja se poslati najkasneje do 15. septembra 1954 pod »Samostojni« v oglašnem oddelku. 14013-1

KOMERCIALISTA z desetletno prakso potrebuje trgovska agencija za mesto upravnik svoje filijale v Ljubljani. Interesenti naj pošljejo svoje ponudbe v oglašni oddelku pod »Agencija«. 13954-1

ZA VEČJO PRAZNO SOBO dam razen najemnine lep nagrad. Pomočbe v oglašni oddelku pod »Dravtje«. 14061-9

PUTNIK SLOVENIJA, Ljubljana, zapuše sečeni delovni mesto v mestu ekonoma Direkcije in mesto obratunske uradnice v posovalnici PUTNIKA v Ljubljani. Za prvo mesto je potrebna popolna srednja šola ali nepopolna srednja šola in nekaj let prakse. Za drugo mesto pa je zahtevan ekonomski tehnik ali sorodna šola ter znanje nemškega jezika. Pisemne prošnje naj rešitniki predložijo osebno v tajništvo Direkcije PUTNIKA Slovenija v Ljubljani, Trnova 4. 14075-1

VEČ DELAVCEV, kvalificiranih in priučeni kovinobrusarjev sprejme tovarna »TRIBUNA«, Ljubljana, Karlovska cesta 4. 14071-1

TRGOVSKO PODJETJE »Mleko«, Ljubljana, Kotnikova 10, sprejme kvalificiranega kuharico. Pisarne ponudbe vrožiti do 5. septembra na upravo podjetja. 14074-1

SOŠERJA za 3-tonski kamion išče industrijsko podjetje v Ljubljani. Pomočbe pod »Vedra« v oglašnem oddelku. 14074-1

PLETILSKO POMOČNICO, samon. prvotno moč, sprejme Saje Pavla, Stožnška 209. 14031-1

DELAVCA, cenovničarje (tudi priučene), železnikarje, bledarje in ključavnice sprejme takoj Tovarna gradbenih polizdekov v Ljubljani, Smarčičeva 100 a. 14026-1

VEČ ZELEZOSTRUGARJEV in strojnih ključavnice sprejme takoj »ZINCICA«, Ljubljana, Trzaska cesta 69. Plača po tarifnem pravilniku. 14023-1

VEČJE TRGOVSKO PODJETJE v Ljubljani, razpisuje delovna mesta: 2 trgovska pomočnika usnarjske stroške (v postev pridejo tudi iz drugih strojkov), 1 strojnisko, 1 dražilnik, 1 skladiščna delavca. Pomočbe pod »Vedra« v oglašnem oddelku. 13980-1

PRILOŽNO DEKLE ali upokojenko k dojenčaku in za gospodinjstva dela v dopoldanskih urah iščem takoj. Gradščica Anica, Trzaska 14 a. 13902-1

MESTNO GLEDALIŠČE v Ljubljani potrebuje tri biljetarje (honoraroma zaposlitev). Interesenti naj prinese prošnje osebno do 31. avgusta v direkcijo gledališča (Gledališka pasadja) 2-1. 13864-1

KUHINSKO OPREMO, rabljeno, plinski kuhalniki, 401 lonec, stensko uro in voleno žimnico prodam. Vrhovčeva 11-II, levo. 13894-1

PRODAM: 6 hrastovih stebel za kozelce, radio, krstno opremo in otroško sekiro. Naslov v oglašnem oddelku. 13854-4

1400 KOŠOV BOBOVCA prodam, stari format. Naslov v oglašnem oddelku. 13867-1

PRODAM: žensko italijansko in meško italijansko krmalno kolo. Berlen, Resljeva 15. 13873-3

4 TRAME, dolge 8 m, 23 x 18 cm prodam. Ljanska 63. 13891-1

KOŽHOVINAST PLEŠČ, črna (sil), in kep (nerc), dobro ohranjen, prodam. Društvena ul. 18, Mostje. 13896-4

SKOBEJLNJK, nov, prodam. Kozarjeva ul. 4, Ljubljana. 13899-1

TOVORNI VOZ na peresih, nosilnost 3 tone, skoraj nov, prodam za cca 90.000. Ozban Janez, Lendava. 13709-4

24 VOLTNO DINAMO v odličnem stanju, primerno tudi za hišno razsvetljavo prodam. Naslov v oglašnem oddelku. 13768-4

NAGROBNI SPOMENIK iz belega marmorja s črno ploščo dobitke še pri Kunovar Franju, komseku, Tomatevska 7, (za levim vogalom) pokopališča, poleg gostilne »Smeraj« Zale, Ljubljana. 13760-4

3 m² SMREKOVH DEŠK za tla (po) prodam. Naslov v oglašnem oddelku. 13784-1

NEMSKI OVCARJI, 7 tednov stari, z roduvnikom, napredaj na 38 dni. Ježica. 13788-4

KLAVIRSKO HARMONIKO 60 basov in z dvema registroma za 3791 not prodam. Naslov v oglašnem oddelku. 13791-1

TULIPANOVE CEBULICE, rdeče potonke (Poenio officinalis) in lovorije (Kugellorber) oddaja Polše, Mala vas 40, Ježica. 13794-4

RADIJSKI APARAT prodam. Ogled v nedeljo ves dan od delavskih pa od 14. ure dalje. Kersnikova 2, garaža. 13801-4

BOŠČE: črpalka s 4 valji, skoraj novo, plombarno, prodam. Pomočbe pod »Bošče« v oglašnem oddelku. 13774-4

ZENSKO KOLO »Steyer«, dolga gumijasta cev in otroški konjček napredaj. Pod Ježami 7, priletje, Mostje. 13808-4

VILO, dobro vigrano, prodam. Ogled vsak dan od 10.-15. ure. Krojaška ulica 5-III, Dolenc. 13813-4

MOSKI SIVALNI STROJ, prav dobro ohranjen, napredaj. Naslov v oglašnem oddelku. 13901-4

OREHOVO SPALNICO, dobro ohranjeno ugodno prodam. Ogled dneva od 14.-16. ure. Naslov v oglašnem oddelku. 13717-4

KIDZ KOMENDA razprodaja v ponedeljek, dne 30. VIII. 1954, od 10. do 12. ure razne traktorske priključke. 13881-4

LEPO OTROŠKO PUSTELJICO, znojljivo, javorjev les, prodam. Valvasorjeva 7, prtil. levo. 13903-4

CASILSKA ZVEŽA Kočevje prodam 2-tenški tovorni avtomobil znamke »Chevrolet«. Podrobne informacije dobiti v pisarni gasilske zveze Kočevje (gasilski dom). 13735-4

UGODNO NAPRODAJ kalosarska stojiča ura. Na Kiančku 7, Mostje. 14059-4

ZENSKO NEMSKO KOLO, prodam. Rožna dolina c. IX, št. 28, priletje. 14062-4

KLAVIR, v zelo dobrem stanju, prodam za 140.000. Ogled dnevno dopoldne. Zupančičeva ul. 14-VI, vrata 20. 14051-4

RADIO »BLAUPUNKT«, 5-čevni - lica prodam. Šumpeter. 14056-4

RADIO, nemški, popolnoma nov, petcevni, magično oko, krasen model, poceni prodam. Velika čolnarska 5, Soper. 14047-4

NOVO SAMSKO OPRAVO poceni prodam. Jakša, Trg Revoltov 18, dvorišče. 14039-4

RADIO »Kosmaj«, v odličnem stanju, prodam. Močnik, Cel. blok MLO II-2, Šiška. 14033-4

OTROŠKO POSTELJICO z žimnicami, skoraj novo, prodam. Gostilniška ul. 14, Ljubljana. 14028-4

STARO OPRAVO, prodam. Ambrožič, Pod gozdom, Jesenice. 14011-4

ELEKTRICNI STEDILNIK ugodno prodam. Naslov v oglašnem oddelku. 13976-4

ZENSKO KOLO, dobro ohranjeno in otroško kolo za 4-7 let prodam. Celovška c. 41, dvorišče, Habjan. 13877-4

OTROŠKO POSTELJICO, samon. moč, železno, prodam. Naslov v podružnici SP, Jesenice. 14010-4

»RADIONE« RADIO poceni prodam. Vidovdanska 22. 14064-4

STENSKO HLAČOVO OBLONO (čemerljo) s pripadajočimi maslinimi vrati in podboji, v zelo dobrem stanju, višina 2 m (za odmontiranje v ploščah) skupno cca 360 m², po ugodni ceni prodam. Narodna banka, ELJ, Gostilniška ul. 18, Ljubljana, Tavčarjeva ul. 18. Ogled vsak dan od 7 do 14. 14001-4

PRODAM: nekaj betonskih stopnic, balkonske ograje, rabljene ližine, enišča in železniške konstrukcije in lep moderen otroški voziček. Vprašati: Gerbičeva ul. 7. 13922-4

KOLO, moško, znamke »Adler«, skoraj nov, prodam. Perušek, Vodniška 128. 13786-4

STEDILNIK, dobro ohranjen, bel emajliran, prodam. Remskar Stan. Trzaska cesta 77. 13784-4

KOPIRILNO JEDILNICO (bakl) eventualno posamezne kose, prodam. Omladič, Rož. dol. c. XII, št. 5. 13799-4

VINSKE SODE od 170 do 300 l prodam. Drenik 17-I. 13802-4

KOLO, moško, prodam. Titova 71-I. 13839-4

NOVO SPALNICO po ugodni ceni prodam. Naslov v oglašnem oddelku. 13928-4

OMARO za led (Eiskasten) prodam. Ljubljana, Rudnik 24. 14024-3

PLETILNE STROJE 8/80, 7/36 in 8/35, v dobrem stanju, prodam. Ogled in poizvedbe pri TACAR, Srednje Gospike 30 pri Ljubljani. 13937-4

MOSKO KOLO prodam. Ambrožič, Alojz, Ljanska 18, III. 13940-4

SPALNICO za 22.000 din prodam. Rimska c. 21-a-III. 13946-4

RADIO »Kosmaj 49«, malo rabljen, prodam. Naslov v oglašnem oddelku. 13946-4

MOTOR »DKW 250«, v dobrem stanju, po izredno nizki ceni prodam. Pred škojivo 7, Ljubljana. 13947-4

POCENI PRODAJ žensko kolo, vrhovčeva ul. št. 12, dvorišče 2950-4

ROČNI SIVALNI STROJ »Singer«, poceni napredaj. Pavlič, Polakova 13. 13952-4

SPAJALNI APARAT za tračne žage prodam ali zamenjam za novo poslovanje. Naslov v oglašnem oddelku. 13824-4

ZLATO ZA ZOBE, 22-karantno, v ploščici prodam. Naslov v oglašnem oddelku. 13850-4

KLADIVO na pero (federhammer) »Ajax« št. 27, v brezhibnem stanju, s trstnim sploščem (drehan), mehaniško, s 5 amerikeriji in drugo orodje, prodam zaradi bolezni. Informacije daje: Marot Josip, Zagreb, Vrbič 67. 13954-4

OSEBNI AVTO »Lancia« - Aprilia, v dobrem voznem stanju, ugodno prodam. Ogled vsak dan od 7. do 15. ure. Naslov »SP-4« 13827-4

PROJEKTO: avto »Praga«, 3500 ckski, v popolnoma brezhibnem stanju in avto »Skoda«, 3-tonski, v brezhibnem stanju. Oproščeni faktoriji pri nakupu. Ogled vsak dan od 10. do 12. ure. 13764-4

RADIJSKI APARAT - »Blau-punkt« 6-čevni, z magičnim opecsom - UKW - brezhiben, prodam. Ljubljana, Bejamska ulica št. 4, Rožna dolina. 13915-4

MOTORNO KOLO prodam. Lezno, Notranje gorice, c. Breznovcova. 13917-4

KIRNI VOZIČEK, nosilnost 200 kg, prodam. Naslov v oglašnem oddelku. 13919-4

ZENSKO KOLO in sivalni stroj »Singer« prodam. Oblak, Gospodarska ul. 13922-4

OTROŠKO KOLO, moško, 3-letno, prodam. Gerbičeva 51. 13925-4

PLINSKI KUHALNIK na dva plamena, prodam. Mariborska ul. 17. 13963-4

PRODAM moško športno in deško »Blanchi« št. 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100. 13964-4

»DKW« AVTO prodam. Pomočbe pod »Izpraven« v oglašnem oddelku. 13927-4

STROJČEK za pobiranje žanj se plošče in železne ploščice, nudbe v oglašni oddelku pod »Odičena«. 14050-4

800 KOŠOV strešne opeke z zarezno prodam. Kolenc, Rožna dolina, c. XVIII/12, VI, Ljubljana. 13892-4

RADIO, baterijski, ameriški, prenosni v obliki zenske torbice, prodam. Kralj, Svabičeva 7 - nasproti Triglav tiana - Trnov. 13966-4

NOVO KOŠOVO dobro ohranjeno, pohištva s kompletno posteljo, slike, stensko uro, plinski kuhalnik, broširano letniko »Dobro knjige«, slovenske knjiznice ter Ljubljanske kronike in citre poceni prodam. Naslov v oglašnem oddelku. 13938-4

CONTAX D all Leica III C prodam. Pomočbe v oglašnem oddelku pod »Aparat 120«. 13967-4

KLAVIR, v odličnem stanju, koncertni znamke Franz H. Hak, Wien, zelo dobro ohranjen prodam. Pomočbe s ceno pod »Klavir« v oglašnem oddelku. 13942-4

MOSKA ŠPORTNA KOLESARNA prodam. Naslov v oglašnem oddelku. 13956-4

SINDIKATI, ZADRUGE! Polno ponudb imamo za žive svinje za zakol, pitance, svežo slanino, suho slanino, suho meso in svinjske izdelke. Pomočbe v Agencija Ljubljana, Tavčarjeva 3, telefon: 21-639, 20-392. 14036-4

PRODAM ali zamenjam delniški stroj za poravnalca. 14062-4

RADIJSKI APARAT, nemške znamke, poceni prodam. Ogled: samo v nedeljo, 29. avgusta. - Wabro, Ljubljana 7, Gostilniška ulica 35. 14067-4

VOJVOJANSKA AGENCIJA, Ljubljana, Tavčarjeva 3, telefon: 21-639, 20-392 potrebuje: vse vrste gradbenega materiala: deske, tesan in rezan les, drogeve, temeljeve, janski les, kovača za stroje, apno, ogelje. Pojasnila o pisarni. 14037-5

PING-PONG MIZO, skoraj novo, ugodno prodam. Kuralt, Groharjeva ul. 14, Ljubljana. 13902-7

DIRKALNO KOLO, italijansko, in otroško od 5-10 let prodam. Ulica talcev 13. 14066-4

ZENSKO KOLO, italijansko, prodam. Eipprova 11, dvorišče. 14065-4

UGODNO NAPRODAJ kalosarska stojiča ura. Na Kiančku 7, Mostje. 14059-4

ZENSKO NEMSKO KOLO, prodam. Rožna dolina c. IX, št. 28, priletje. 14062-4

KLAVIR, v zelo dobrem stanju, prodam za 140.000. Ogled dnevno dopoldne. Zupančičeva ul. 14-VI, vrata 20. 14051-4

RADIO »BLAUPUNKT«, 5-čevni - lica prodam. Šumpeter. 14056-4

RADIO, nemški, popolnoma nov, petcevni, magično oko, krasen model, poceni prodam. Velika čolnarska 5, Soper. 14047-4

NOVO SAMSKO OPRAVO poceni prodam. Jakša, Trg Revoltov 18, dvorišče. 14039-4

RADIO »Kosmaj«, v odličnem stanju, prodam. Močnik, Cel. blok MLO II-2, Šiška. 14033-4

OTROŠKO POSTELJICO z žimnicami, skoraj novo, prodam. Gostilniška ul. 14, Ljubljana. 14028-4

STARO OPRAVO, prodam. Ambrožič, Pod gozdom, Jesenice. 14011-4

ELEKTRICNI STEDILNIK ugodno prodam. Naslov v oglašnem oddelku. 13976-4

ZENSKO KOLO, dobro ohranjeno in otroško kolo za 4-7 let prodam. Celovška c. 41, dvorišče, Habjan. 13877-4

OTROŠKO POSTELJICO, samon. moč, železno, prodam. Naslov v podružnici SP, Jesenice. 14010-4

»RADIONE« RADIO poceni prodam. Vidovdanska 22. 14064-4

STENSKO HLAČOVO OBLONO (čemerljo) s pripadajočimi maslinimi vrati in podboji, v zelo dobrem stanju, višina 2 m (za odmontiranje v ploščah) skupno cca 360 m², po ugodni ceni prodam. Narodna banka, ELJ, Gostilniška ul. 18, Ljubljana, Tavčarjeva ul. 18. Ogled vsak dan od 7 do 14. 14001-4

PRODAM: nekaj betonskih stopnic, balkonske ograje, rabljene ližine, enišča in železniške konstrukcije in lep moderen otroški voziček. Vprašati: Gerbičeva ul. 7. 13922-4

KOLO, moško, znamke »Adler«, skoraj nov, prodam. Perušek, Vodniška 128. 13786-4

STEDILNIK, dobro ohranjen, bel emajliran, prodam. Remskar Stan. Trzaska cesta 77. 13784-4

KOPIRILNO JEDILNICO (bakl) eventualno posamezne kose, prodam. Omladič, Rož. dol. c. XII, št. 5. 13799-4

VINSKE SODE od 170 do 300 l prodam. Drenik 17-I. 13802-4

KOLO, moško, prodam. Titova 71-I. 13839-4

NOVO SPALNICO po ugodni ceni prodam. Naslov v oglašnem oddelku. 13928-4

